ANT

Haftalık Dergi • 16 Mayıs 1967 • Sayı: 20 • 125 Kuruş

ALKILIÇ NİHAYET HÜRRİYETE KAVUŞTU

Amerika mahkûm edildi

HAFTANIN NOTLARI

8 mayıs

Küstah Amerikalı!

■ **Amerikan Büyükelçiliği Çalışma Ataşesi Bruce H. Millen, İktisat Fakültesi İçtimaiyat Enstitüsü'nde «Gelişen ülkelerde sendikalar ve siyaset» konulu bir konferans vererek DİSK'e dil uzatmak küstahlığında bulundu. Millen, konferansında Amerika'nın dümensuyundaki Türk-İş'i savunarak DİSK hakkında şunları söyledi: «DİSK bir faraziye üzerine kurulmuştur. Bu, Türkiye'nin ekonomik durumunun kötüye gideceğidir. DİSK âdeta kumar oynamaktadır. Eğer Türkiye ekonomisi bugünkü gelişmesine devam eder, hayat şartları iyiye giderse DİSK gelişemeyecek, ekonomik gelişme durursa DİSK'in başarı şansı doğacaktır.» DİSK'in Türkiye'de gelişip gelişmeyeceğine Amerikan emperyalizminin Türkiye'deki ajanı değil, bizzat Türk işçi sınıfı karar verecektir. Kumar oynayan DİSK değil, sarı sendikacılara bel bağlamış olan Amerikan ajanlarıdır!**

Orman Tasarısı protesto ediliyor

Tarım Bakanlığı tarafından hazırlanan yeni Orman Kanunu Tasarısı'nı protesto etmek üzere geçen hafta İstanbul'da Orman Fakültesi Talebe Cemiyeti, Türkiye Millî Talebe Federasyonu'na bağlı öğrenci kuruluşları ve Orman Fakültesi öğretim üyeleri bir gösteri yürüyüşü yaptılar. Gençler tasarıyı hazırlayanları "oy avcılığı uğruna ormanları satmakla" suçladılar ve tasarıya karşı direneceklerini bildirdiler. Ankara'da da Fikir Kulüpleri Federasyonu'na mensup gençler, valilikten izin aldıkları halde, yeni Orman Kanunu Tasarısı'nı protesto etmek üzere yürüyüş düzenledikleri için polis tarafından tutuklandılar. Tasarı basında ve halkoyunda geniş tepki yarattı. (Orman Kanunu Tasarısı hakkında arkadaşlarımız Yaşar Kemal ile Fethi Naci'nin yazıları iç sayfalarımızdadır.)

9 mayıs

Üzüntü bildirisi

■ Demir Özlü'nün çavuş çıkartılması ve Doç. Dr. Adnan Benk'in de üniversiteye tekrar alınmaması üzerine Türk Edebiyatçılar Birliği Yönetim Kurulu şu bildiriyi yayınladı: «Arkadaşımız, tanınmış hikâyeci, Hukuk Fakültesi eski asistanlarından Avukat Demir Özlü, sınavları başaramadığı gerekçesi ile yedek subay yapılmamıştır. Doçent Dr. Adnan Benk'e gelince, bu arkadaşımız, tam tersine, yedek subaylık ödevini başarı ile yerine getirdiği halde askerlik dönüşü, yıllarca emek verdiği eski doçentlik görevine alınmamıştır. Bu iki davranış karşısında iki arkadaşımızın üzüntüsüne katılır, duygumuzu kamu önünde belirtiriz.» Çavuş çıkartılan Demir Özlü, önce Elazığ'a oradan da Muş'a gönderilmiştir. Avukatları Danıştay'da dâva açmak üzere hukukî hazırlık yapmaktadır.

Direnç artıyor

■ **Yunanistan'da faşist yönetim, yeni anayasayı hazırlamak üzere 25 kişilik bir komisyon kuracağını ve hazırlanacak taslağın halkoyundan geçirileceğini açıkladı. Ancak, darbenin kuvvetli adamı Patakos, anayasanın hazırlanmasına rağmen parlamenter hükümetin yakın bir gelecekte kurulmayacağını belirterek «Biz genel seçimleri önlemek amacıyla ihtilâli gerçekleştirdik» dedi. Atina'daki gözlemcilere göre, Yunan askeri cuntası içinde fikir ayrılıkları gün geçtikçe artmaktadır. Nitekim, General Patakos, bütün gazetelerin yayına devam etmesini istediği halde buna Albay Papadopulos'un engel olduğunu söyleyerek fikir ayrılığını kısmen doğruladı. Bu arada Yunanistan'da iki yabancı gazeteci de tutuklanmış bulunuyor. Bunlardan biri İtalyan Komünist Partisi organı Unita'nın muhabiri Aldo de Jaco'dur. Tutuklanan solcuların sayısının ise 30 Bin'i aştığı bildirilmektedir. Ancak batılı gazetecilerin bildirdiklerine göre, faşist yönetimin idam tehditlerine rağmen askerî rejime mukavemet her geçen gün şiddetlenmektedir. Yakın bir gelecekte faşist yönetime karşı silâhlı bir ayaklanma da beklenmektedir.**

Ödül kazandı

■ Sait Faik Hikâye Armağanı'nı bu yıl «Yabanın Adamları» isimli kitabı ile gazeteci arkadaşlarımızdan Tarık Dursun K. kazandı. Yazar, daha önce de «Güzel Avrat Otu» ile Türk Dil Kurumu ödülünü almıştı.

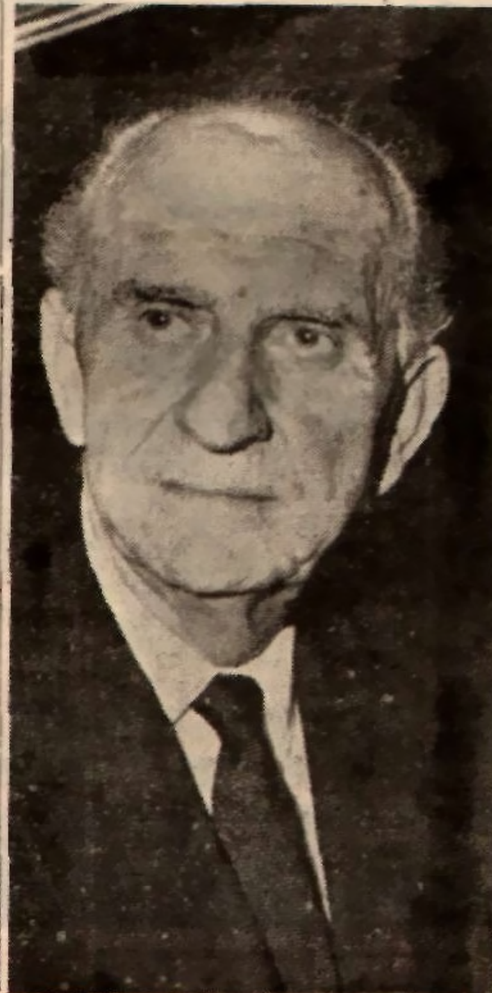
10 mayıs

Bizi sattılar!

■ **Başbakan Demirel Almanya'da Türk işçilerini ucuz vaadlerle avuturken, Suudi Arabistan'daki bir Türk işçisinden kardeşine gelen 23 Nisan tarihli mektupta aynen şöyle yazıyordu: «5 Şubat 1967'den beri Suudi Arabistan'da, Cidde'de çalışıyorum. Burada bir Amerikan şirketi Kızıldeniz kenarında iş yapıyor. Bizler 350 kişi Türkiye'den buraya geldik... Bu memlekette hava, su yok, sıcak, toz çok... Bizi soran hiç kimse yok... Devlet bizi Amerikalılara satmış, derdimizi anlatacak makam yok. Demirel bize bu kazığı attı. Ferruh Bozbeyli buraya geldi, fakat gelip bizi görmedi. Biz kendisini televizyonda gördük. Durumumuzu basına ve İşçi Partisi Milletvekili olan Çetin Altan'a duyurunuz. Belki bir tesiri olur...»**

Bir skandal!

■ Başbakan Demirel'in Almanya'yı ziyaret edeceği sırada Alman Dışişleri Bakanı Willy Brandt Japonya'ya gitti. Diplomatik çevrelerde tam bir skandal olarak kabul edilen bu durumu örtbas etmek üzere Dışişleri Bakanı Çağlayangil, resmî ziyaret tarihinden iki gün önce Almanya'ya giderek Brandt ile gösterme-lik bir görüşme yapmak zorunda kaldı. Almanya'da kendi prestijini dahi koruyamayan bir hariciye, nerede kaldı ki Türk işçisinin haklarını koruyacak!

Yunanistan'da Merkez Birliği'nin ihtiyar lideri Papandreu geçen hafta serbest bırakıldı. Buna rağmen, faşist yönetim 8 milyon nüfuslu Yunanistan'da halen 30 Bin'den fazla insanı nezaret altında tutuyor...

11 mayıs

Mahmut Makal

■ İlköğretim müfettişi iken bakanlık emrine alınan arkadaşımız Mahmut Makal'ın itirazı üzerine Danıştay durumu inceleyerek «yürütmeyi durdurma» kararı aldı. Bu karar gereğince Makal'ın yeniden eğitim ordusuna dönmesi ve Adana İlköğretim Müfettişliği görevine başlaması gerekmektedir. Danıştay'ın kararı ile iktidarın giriştiği «öğretmen kıyımı» hukukî bakımdan fiyasko ile sonuçlanmış bulunmaktadır.

CIA'nın oyunu

■ **Kennedy'nin katili Oswald'ın CIA'nın ajanı olduğu New Orleans Savcısı Garrison tarafından ileri sürülünce CIA çeşitli oyunlara başvurmağa başladı. Savcı Garrison, soruşturmayı çıkmaza sokmak için CIA ile FBI'in sıkı bir işbirliği yaptıklarını ileri sürdü. Savcıya göre, Kennedy'yi öldürdüğü iddia edilen Oswald'ın tek başına hareket ettiğine dair Warren Komisyonu'nda varılan sonuç tamamen yanlıştır ve bu komisyonun raporunun hazırlanışında CIA'nın oynadığı engelleyici rolü meydana çıkartmak için bir Meclis soruşturması açılması da gerekmektedir. Garrison, şimdiye kadar bütün şahitleri yok edilen Kennedy Cinayeti'nin içyüzünü ortaya çıkartmağa çalıştığı için federal ajanların kendisi ile de uğraştıklarını ileri sürmektedir.**

Aybar konuştu

■ **Russell Mahkemesi için İsveç'e giden TİP Lideri Aybar, Uppsala Üniversitesi'nde "Türkiye'de Sosyalizm" konulu bir konferans verdi. Uppsala Üniversitesi Liberal, Sosyal Demokrat ve Türk Öğrenci Birlikleri'nin birlikte düzenledikleri toplantıda, Türk işçilerinin de anlayabilmesi için Aybar Türkçe konuştu ve konferans bir Türk öğrencisi tarafından İsveççe'ye çevrildi. İlgiyle izlenen konferansında Aybar "Dâva bugün artık yalnız Türk emekçi halkının değil, bütün az gelişmiş ülkelerin bir ölüm kalım savaşıdır" diyerek dünya üzerinde sefalet, açlık ve savaş hüküm sürdükçe gelişmiş ülkelerin insanlarının da mutlu olamayacağını belirtti ve bütün dünya halklarını emperyalizme karşı savaşmağa çağırdı. Öte yandan İsveç'teki Türk işçileri de bir bildiri yayınlayarak Amerikan emperyalizmini lânetlediler.**

CIA'ya karşı...

■ CIA'nın gençlik içine sızma faaliyetlerini görüşerek gereken tedbirleri almak üzere Dünya Gençlik Teşkilâtı Yürütme Kurulu Brüksel'de toplandı. Toplantıya Türkiye Millî Gençlik Teşkilâtı Başkanı Alp Kuran da katılıyor.

Toplumcu zaferi

■ Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği seçimlerini üçüncü defa olarak bu yıl da Toplumcu Grup kazandı. Ortanın Solu, Birlik ve Bizim Gruplar'ın da katıldığı seçimlerde Toplumcu Grup ezici bir çoğunluk sağlayarak tam liste halinde yönetim kuruluna seçildi. Başkanlığa Cengiz Haksever, İkinci Başkanlıklara Mehmet Caner, Can Savran, Genel Sekreterliğe Enver Gürel getirildiler. Seçim sonuçları, Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencilerinin devrimci ve ilerici niteliğini bir kez daha ortaya koydu. Toplumcu grup, halk yararına ve Türkiye'nin emperyalizmden kurtuluşu yolunda yapılacak her eylemin en büyük destekleyicisi olacağını açıkladı.

Demirel'in gezisi

■ **Başbakan Demirel, Almanya'daki temaslarını tamamlayarak Belçika'ya geçti. Gittiği her yerde Türk işçilerine ölçüsüz vaadlerde bulunan Demirel, kapitalist âlemin gittikçe şiddetlenen krizleri ve işsizlik tehlikesi karşısında ne gibi çareler düşünüldüğüne dair inandırıcı bir şey söyleyemedi. Türk işçileri yine kaderleriyle başbaşa bırakıldı.**

DİSK'e katıldılar

■ **Geçen hafta Türkiye Basın İş Sendikası Ankara Şubesi'nin AP'liler ve Türk İş'çiler tarafından zorbalıkla ele geçirilmesi üzerine müstafi Genel Sekreter Bekir Çiftçi ve 407 basın işçisi DİSK'e bağlı Basın İş'in Ankara Şubesini kurdular. Ayrıca, Ankara merkezli Basın İş'e üye 162 gazeteciden 100'ü ayrılma kararı aldılar. Bu sayı çoğalınca bir bildiri yayınlayarak toplu halde istifa edip DİSK üyesi Basın İş'e katılacaktır. Yeni sendika şubesinin kuruluş töreni sosyalist üniversitelilerin kurduğu Fikir Kulüpleri Federasyonu'nda yapıldı. Ayrıca, Trabzon Sıvas, Manisa, Karadeniz Ereğlisi, Diyarbakır şubelerinin de birer birer DİSK'e geçmeleri bekleniyor. Teşkilâtın gösterdiği tepki yüzünden AP'lilerin ve Türk İş'çilerin elinde bulunan Ankara merkezli Basın İş'in genel merkez kongresinin ertelenmesine çalışılıyor.**

Birinci oldu

■ Cannes Film Festivali'nde ünlü rejisör Antonioni'nin çevirdiği "Blow Up" filmi birinciliği kazandı. (Cannes Film Festivali'ni yerinde izleyen Sayın Abidin Dino'nun ANT için hazırladığı notlar 14. sayfamızdadır.)

DOĞAN ÖZGÜDEN

ARALARINDA NE FARK VAR?

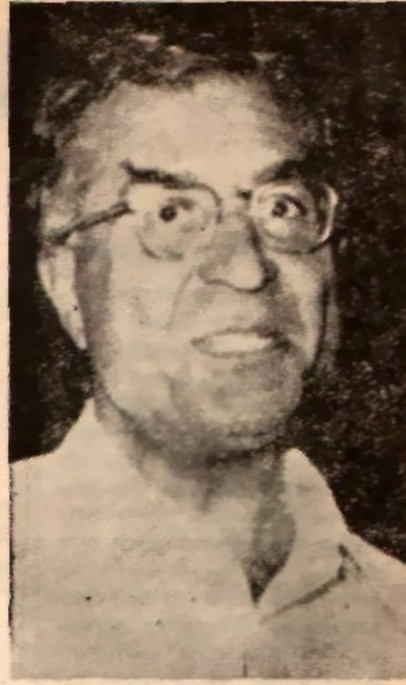
ECEVİT - Feyzioğlu çekişmesinin CHP'den kopartığı parlamenterler nihayet yeni bir parti kurup Meclis'te üçüncü büyük kuvvet olarak yerlerini aldılar. G.P.'nin programı detaylı bir şekilde incelendiği takdirde görülecektir ki, Ecevit ekibinin bütün saldırılarına rağmen, yeni partinin görüşleri, Ortanın Solu'ndaki CHP'nin görüşlerinden pek de farklı değildir. Nihayet bazı kelimeler ve ifadeler farklı kullanılmış, fakat temel görüşlerde büyük farklar getirilmemiştir. Sınıfsal mücadelenin reddedilmesi, devletleştirme kapsamının çok sınırlı tutulması, NATO ve CENTO karşısında bir tutum takınılmaması, özel teşebbüse garantiler verilmesi, aslında CHP'nin programında da yer almaktadır. Genel Başkan Feyzioğlu, G.P. ile CHP arasındaki görüş farkını şu cümlede ortaya koymak istemiştir: "Ortanın Solu sloganı altında demokratik rejimi hor gören ve sınıf kavgasını körükleyen kışkırtmalar yapılmaktadır." CHP'nin resmî temsilcilerinin böyle bir beyan veya tutumu görülmediğine göre, Feyzioğlu'nun bu iddiası da çok soyut kalmaktadır.

TÜRKİYE'nin tam mânasıyla bir partiler enflâsyonuna sürüklendiği sırada insanın aklına ister istemez şu soru takılmaktadır: "Görüşleri arasında bir fark yoksa, iki parti arasındaki fark nedir?" Bu fark, olsa olsa, isim farkıdır. Zira, gerek G.P. gerekse CHP, kadro olarak da büyük farklar göstermemektedir. Sınıf mücadelesini reddeden ve kapılarını her sınıfın temsilcilerine açan bu partilerin kadro olarak farklılaşması esasen beklenemezdi. Nitekim, CHP'deki bölünmeye sebep olan son kurultayda partinin lideri, Sekizler dışındaki bütün Ecevit aleyhtarları için "af" ilân etmekte hiçbir sakınca görmemiştir. Yani, bugün Güven Partisi'ni kuran 45 parlamenterden 37'si, İnönü'nün âtıfetini kabul etselerdi, Ortanın Solu'ndaki CHP'yi temsil etmek durumunda olacaklardı. Kaldı ki, bugün CHP'nin Senato Grupu'nun yönetimi hâlâ Feyzioğlu'na yakınlığı bilinenlerin elinde bulunmaktadır. Ya Kasım Gülek üzerine yapılan pazarlıklara ne demeli? İpliğini kendi eliyle pazara çıkarttığı Gülek'i dahi Güven'cilere kaptırmamak için İnönü eski genel sekreterine vaadlerde bulunmuş, Ecevit de kendisini partide yine söz sahibi edebileceğini bildirmiştir. Görülüyor ki, G.P. ile CHP arasında, kadrolar bakımından da hiçbir fark bulunmamaktadır.

CHP ile yavruladığı yeni parti arasında tek ayrım, yöneticilerinin bundan sonraki kişisel tutumlarında görülecektir. Bir yanda siyasi gelişmelerin kendisini kendi iradesi dışında Amerika ile karşı karşıya düşürdüğü İnönü ve Ortanın Solu hareketinin öncülüğünü yapan Ecevit; öte yanda Atatürkçülük'ten, Kemalizm'den dem vuran Feyzioğlu... Aralarındaki açı ne kadar dar olursa olsun, açının iki kenarı üzerinde ilerledikçe CHP ile GP'nin birbirinden uzaklaşacakları düşünülebilir... Ancak, aynı görüşlere ve aynı nitelikte kadrolara sahip bulunan iki partinin de zaman zaman aynı paralele girmeleri de muhtemeldir. Unutulmamalıdır ki, bugün Amerika'nın karşısında görünen İnönü yirmi yıl önce Amerika'ya kapılarımızı ilk defa açan insandır. Ecevit'in solculuğu ise sınıf esasına dayanmayan, özel teşebbüslü, NATO'lu, CENTO'lu bir solculuktur ve çevresi eski faşist militanlarla doludur. Hem, daha dün hürriyete kavuşan Alkılıç'ın İnönü'nün ve Ecevit'in hükümet ettiği devirde tutuklandığı hâfızalardan silinmemiştir. Sol hareket, hayatiyetini, kişilerin günlük heveslerinde değil, emekçi sınıfların bilinçlenip bir sınıf partisinde birleşmesinde bulacaktır.

Üç Güven'ci: Feyzioğlu - Süreyya Koç, Ertunga

ÇİRKİN POLİTİKACILAR ÇEKİŞMESİ!

HALKA karşı yeni partinin geçen hafta başında Gülek Skandalı ile başlayan hazırlıkları, hafta sonunda Ankara Valiliği siyasi partiler dosyasına yeni bir beyannamenin eklenmesiyle sona erdi...

Güven Partisi kuruluş beyannamesinin altında, son kurultaydan sonra CHP'den kopan 45 milletvekili ve senatörün imzası bulunuyor ve protokole göre en başta da Genel Başkan Turhan Feyzioğlu'nun imzası yer alıyordu.

Ne var ki, kuruluş beyannamesinde, CHP'den kopan diğer yedi kişinin imzası yoktu. Nurettin Ardıçoğlu, Enver Güreli, Mahmut Çetin, Vefa Tanır, Fenni İslimyeli ve Zarife Koçak, beyannameye imza koymamışlardı. Günlerce gazetelerin manşetlerini işgal ederek Amerikan'vari bir reklâmla CHP'den ayrılan Gülek'in imzasına da beyannamede rastlanmıyordu.

Evet, Gülek yine bir muamma idi!

. . . . . .

9 Mayıs Salı günü saatler 12'yi gösterirken, Meclis basın bürosunda bir basın toplantısı yapan Gülek, kelimelerin üstüne basa basa şöyle demişti:

— *Milletin hayrı bunu gerektirdiği için, buna inandığım için, üzülerek partiden ayrılıyorum. Yeni kurulacak partide, bir er gibi çalışacağım.*

Basın toplantısı biter bitmez Feyzioğlu takımının Arif Ertunga'sı ile Fehmi Alparslan'ı Gülek'i büyük bir sevgiyle kucaklayarak öpünce herkes eski genel sekreterin CHP'den koptuğuna ve yeni partiye katıldığına hükmetmişti.

Nitekim, akşam üzeri Orhan Öztrak, İrfan Solmazer ve Emin Paksüt de, Gülek'i evinde ziyaret ederek uzun uzun görüştüler. O saatlerde, Kemal Satır ve Celâl Sungur da harıl harıl Gülek'i aradılar, fakat bulamadılar. Çünkü, Gülek'in evinin telefonunda çıkan uşağı, patronunun evde olmadığını söylüyordu.

Gülek'in istifasını TRT'nin saat 13 haber bülteninde duyanlar, olayı hiç de yadırgamamışlardı... Fakat Ecevit ve arkadaşları, henüz işin bitmediğini bildiklerinden ve Gülek'i de tanıdıklarından, radyonun haberine rağmen yoğun çalışmalarına ara vermediler...

Gazeteler manşetlerine *"Gülek CHP'den istifa etti"* başlıklarını yerleştirirlerken Gülek bir otobüse binerek Pakistan Basın Ataşesi'nin evinde düzenlediği kokteyl partiye gitti... Kokteylde gazeteciler Gülek'in etrafını çevirerek *"Hayırlı olsun Kasım Bey"* dediler. Gülek *"Neymiş hayırlı olan, bir şey olmadı ki"* cevabını verince herkes şaşkına döndü ve bu cevabı hemen şu soru izledi:

"CHP'den istifa etmediniz mi"

Gülek o kendisine özgü gülüşü ile *"Hayır efendim"* dedi, *"Yanlış anlaşılıyor. Ben istifaya kararlı olduğumu açıkladım..."*

Gülek'in bu sözleri, yıldırım hızı ile Pakistan Basın Ateşeliğinin duvarlarını aşarak gazete

KASIM GÜLEK
(Güvenilmez adam!)

Vatan ihaneti katmerleşiyor

YAŞAR KEMAL

TÜRKİYE tutsak olmuş bir memleket.

Türkiye sömürülen bir memleket.

Türkiye dünyada geride kalmış on memleketten birisi.

Türk milletinin kültürü yozlaştırılıp, öldürülüyor.

Türkiye'de halkın yüzde yetmişi okur yazar değil.

Türkiye'de fakir çocuklarının okumak hakkı yok.

Fakir Türk halkının sağlık hakkı yok. İlâç hakkı yok.

Türk halkı inanılmaz bir yoksulluk içinde.

Türkiye'deki işgal kuvvetleri Amerikalılar, işgallerini en aşağılık, en haysiyet kırıcı bir şekilde yerine getiriyorlar. Onlar Almanya'yı da, başka memleketleri de işgal ettiler, ama Türkiye'de Türk milletine davrandıkları gibi hiç bir millete davranmadılar. Örneğin, Almanya'da Amerikan askerleri her Alların günü Alman bayrağını yırtıp ayaklar altına alamadı.

Türkiye'deki işgal en haysiyet kırıcı bir şekilde devam ediyor.

Türk halkı işgal kuvvetleri tarafından ÖLÜME MAHKÛM edildi.

Bir milletin başına ne kadar korkunç, ne kadar aşağılık belâlar varsa hepsi son on beş yirmi yıl içinde Türk milletinin başına getirildi.

Ve Türk milleti bütün güçleriyle, vatansever, zinde bütün güçleriyle bu korkunç ihanetlerin karşısında sustu.

Bugün değilse on yıl, elli yıl, yüz yıl sonra işgalden kurtulabiliriz.

Sömürücülüğe karşı savaş başladı.

Kültürümüzü yozlaştırmağa çalışan sömürgecilere ve onların uşakları Türkiye'de oturan burjuvalara karşı bütün cephelerde savaş başladı.

Sömürücülük kalktığı günden başlayarak yoksulluk da kalkacak..

Ergeç, kültürü sağlam kalmış, yozlaşmamış, gelenekleri kirlenmemiş, Tarihi inkâr edilmemiş bir millet kendini kurtaracaktır. Belki yarın, belki yarından da yakın..

Ama bir şey var ki, işte o giderse bir milleti artık hiç bir güç kurtaramaz. Bir şey var ki, işte o ölüme mahkûm edilirse, ya da öldürülürse o memleketi hiç kimse kurtaramaz. O da o memleketin toprakları... Türkiye toprakları can çekişiyor. Ha öldü, ha ölecek.. Ben yıllardır söylüyorum.. Sağcısına da solcusuna da Türkiye'nin karşısında bulunduğu bu korkunç belâyı anlatamadım. Hiç kimse gereği kadar bu işi anlamış görünmüyor. Çölde feryat...

Türkiye toprakları can çekişiyor.. Bu demektir ki Türk halkı on onbeş yıl içinde açlıkla karşı karşıya.. Otuz kırk milyonuyla Türk halkı aç.. Hindistan'daki gibi, eski Çin'deki gibi Türk halkı da açlıktan kırılacak.. Bunu ben kafamdan uydurmuyorum. Bunu bilim söylüyor. Ölü topraklar üstünde otuz kırk milyonumuzla kıvranıp öleceğiz. Bu mukadder. Bunun önüne bu gidişle de zor geçeceğe benzeriz. Çünkü bu işin korkunçluğunu en iyi niyetliler de içinde hiç kimse anlamıyor, anlamıyor, anlamıyorlar..

Şimdi, can çekişen topraklara son darbeyi indirip iyice öldürmek için bir kanun tasarısı hazırlandı. Seyrelmiş, yozlaşmış ormanları ağalara, sahiplerine vereceklermiş. Bu iğrenç, bu alçakça bir oyun.. Seyrelmiş, yozlaşmış ormanları verecekler ha! Biz Türkiye'yi biliriz. Yozlaşmış ormanı kim tayin edecek? Bilirkişiler değil mi? Biz bilirkişi kurumunun da ne olduğunu yıllardır Türkiye'de biliriz. Biz kırk kişiyiz. Bu kurum nasıl işliyor Türkiye'de biliriz. Gördük. Bu kanun çıkarsa yarın öbür gün Türkiye'deki bütün ormanlar yozlaşmış orman olur. Seyrelmiş orman olur. Ağalar Türkiye'de birkaç yıl içinde bir tek dikili ağaç bırakmazlar. Türkiye ölür. Açlıktan kırılır. Çöl olur. Seller götürür tekmil Türkiye'yi. O zaman işgal güçleri istedikleri kadar kalsınlar, isterse o zaman Türkiye'nin üstünde atom patlasın. İsterse kültürü ölsün. İsteyen istediği kadar sömürsün, vız gelir.

Eğer Türkiye'de vatanını seven bir tek insan varsa bu kanun çıkamayacaktır..

Hani, nerede bir karış toprak için can veririz, diye, palavra sıkanlar?

Hani, ben adamım, diyenler?

Hani, bu fakir milletin okutup adam ettikleri?

Nerdesiniz eli kalem tutanlar?

Türkiye'de oturan burjuvalar, Türkiye'nin ölüm fermanı olan, bu kanunu çıkarabilecekler mi?

Bu kanunun çıkmaması için elden gelen her şey yapılmalı.

Eğer Türk ilerici güçleri bu kanunun çıkmasının önüne geçemezlerse, Türk halkı Anayasanın kendine tanıdığı direnme hakkını kullanacaktır.

Şerefli insanlar, gerçek vatanseverler gözlerinin önünde memleketlerinin, göz göre göre öldürülmesine izin vermeyeceklerdir. Türk halkı kendisini boğazlamak isteyenlere karşı direnecektir.

Bu kanun çıkarılır da Türk toprakları öldürülürse, demokrasinin yok olması pahasına da olsa, Türkiye'de oturan burjuvaların ihanetlerine bir son verilmelidir.

bürolarına ulaştı. Fakat bu süre içinde de Gülek izini kaybettirdi. Gazeteciler kendisini köşe bucak ararlarken Gülek, Emek Mahallesinde oturan uzun boylu sarışın bir hanımla evinde başbaşa vermiş, ertesi gün izleyeceği stratejiyi tesbit ediyordu. Sabahın erken saatlerinde Gülek'in zilini çalmak üzere olan gazeteciler, yan kapıdan uzun boylu sarışın bir kadının çıkarak acele adımlarla Emek Mahallesi'ne doğru yürüdüğünü ve Gülek'in yeni gün için stratejisini nasıl tesbit ettiğini hayretle gördüler.

Kasım Gülek, sürçü lisanda bulunduğunu, aslında *CHP'den ayrılacağıma üzgünüm"* demek istediğini söylüyordu... Tek kelime ile *"bozgun"* halindeydi Gülek... Fakat öyle kolay kolay bozguna uğrayacak tiplerden olmadığı için ısrar ediyor ve *"Ben CHP'den resmen istifa etmiş değilim ki..."* diyebiliyordu.

Gülek'in önce *"istifa ettim"*, sonra da *"etmedim"* demesinin nedeni o kadar basitti ki... Kendisi üzerinde pazarlık yapılırken Ecevit'çiler *"Gülek'e partide önemli bir görev vereceklerini"* söylemişler, Feyzioğlu'cular da yeni partinin üç genel başkan yardımcılığından birini vaad etmişlerdi.

CHP'de kalmakta kararlı iken, Adana'da kurulan müteşebbis heyete tamamen Gülek aleyhtarının dahil edilmesi, Gülek'in CHP'den ayrıldığını ya da ayrılmağa karar verdiğini açıklamasına sebep olmuştu. Ancak, bu basın toplantısından sonra Gülek'in nasıl olsa geri dönemeyeceğini zanneden Feyzioğlu'cular da genel başkan yardımcılığı vaadinden söz etmez olmuşlardı. İşte dönüşün nedeni de bu idi. Anlaşılan Feyzioğlu ve arkadaşları, kendisine büyük yetki verilecek bir Gülek'in teşkilâtı yavaş yavaş ele geçirerek ilk kongrede genel başkanlığa oynamasından korkuyorlardı.

Bununla beraber, son anda Gülek, kim bilir hangi hesapla, CHP'den resmen istifa ediyor ve yeni partide yer alacağını tekrarlıyordu. Ama kurucular listesinde ismi yoktu!

Küçük gibi görünen bu oyunların *arkasında hangi hesaplar* vardı? Bu soruyu cevaplandırabilmek için şu gerçeği çok iyi bilmek lâzımdır:

Amerika Birleşik Devletleri'nde bir yetkilinin Türkiye ile telefon konuşması yapması, Amerika içinde bir eyalet ile telefon konuşması yapması kadar basit ve kolaydır...

Geçen hafta Amerika ile Türkiye'deki bazı kimseler arasında bu tip konuşmalar fazlasıyla yapıldı. Çünkü Türkiye'de gerçekten Amerika için küçümsenmeyecek olaylar geçiriyordu. CHP'nin bölünmesi, USIS'in vitrin camlarının kırılması, ormanların korunmasını sağlamak için gençlerin yürüyüş yapması, ışınlandırılmış buğday projesinin fiyasko ile sonuçlanması Amerika'yı çok yakından ilgilendiriyordu.

Washington'un üzerinde durduğu en önemli mesele ise, Feyzioğlu'nun kuracağı yeni parti ve Gülek'in durumu idi. Amerika bu konuda çok ayrıntılı haber istiyordu. Çünkü yeni parti, ileride AP'ye karşı kullanılabilecek bir parti olabilirdi. Hattâ gerekirse AP ile yeni parti arasında koalisyona gidilmesi halinde izlenecek tutum bile belliydi...

YTP ile CKMP'nin esamisi dahi okunmaz olmuştu. Bölükbaşı'nın kartallı MP'si, her gün yeni istifalarla biraz daha zayıf düşüyordu.

«Sol» olmak iddiasındaki CHP ise, halka karşı olduğu bilinen politikacıları, toprak ağalarını, kompradorları GP'lilere kaptırmamak için elinden geleni esirgemiyor, sık sık aşırı sol düşmanlığından söz ederek, özel sektöre AP ve GP'ye taş çıkartan garantiler vererek fincancı katırlarını ürkütmemeğe çalışıyordu.

Gücünü sadece emekçi Türk halkından alan TİP'in dışındaki bütün partiler, bir çirkin politikacılar çekişmesi içinde Amerika'nın ekmeğine yağ sürmekle meşguldü...

Faşist şartlanmasından kurtulamayanlar

Çetin Altan

GİZLİ emniyetin de, açık emniyetin de, bir takım savcıların da Türkiye'de uzun yıllar sürmüş olan faşist kalıpların şartlanmasından kendilerini kurtararak yeni Anayasa'ya uymakta zorluk çektikleri görülüyor...

İki yıldan beri gazete sütunlarına dökülen olaylar bunu göstermektedir.

A.P. iktidara geldikten sonra, fındık kafalı bir kaç acemi siyasi ilk iktidar sarhoşluğunun mahmurluğuyla solculara göz dağı vermek fiyakasına düştüler. Toprak ağalarının, Bizans kompradorlarının ve bilhassa Amerika'nın bundan pek memnun olacaklarını biliyorlardı.

Polis şeflerine emirler verildi:

— Bir solcu tevkifatı yapınız.

Şefler selâma durdular:

— Emredersiniz.

Böyle durumlarda ötedenberi uygulanan bir külüstür plan vardı. Adı solcuya çıkmış ünlü kişiler toplanır, gazeteler umacı başlıklarla komünist şebekesinin yakalandığını yazar ve arkasından de ipsiz sapsızlara komünizmi telin eden mitingler yaptırılırdı.

Derhal faaliyete girişildi.. Köfteci dükkânında Orhan Kemal, Ankara'da Yaşar Kemal, Âşık İhsani, Can Yücel içeri alınmak istendi. On dört yaşında bir orta okul çocuğu, kırmızı ışıkta kitar çalan iki genç, kırmızı ceket giymiş bir cazcı yakalandı...

Ama gazeteler komünist şebekesi yakalandı manşetleri yerine polisle dalga geçmeye başladılar. Şefler de, savcılar da afalladı...

Eskiden de aynı şeyleri yaparlardı, hiç böyle olmazdı...

Plan gereğince İzmir'de, İstanbul'da, Erzurum'da mitingler düzenlendi... Bunlar iki satırla bile gazetelere geçmedi...

Yargıçlar da tutuklananları serbest bıraktılar, ard arda beraat kararları bastılar.

Bu sefer Balaban'ın sitilize öküz resimlerini ters çevirerek boynuzlarında orak biçimi aranmak istendi...

Olay bütün Türkiye'de genel bir kahkaha kopardı...

Fındık kafalı siyasetçiler eski planların yürümediğini görünce yeni terör kanunları çıkarmak hayallerine kapıldılar...

Bu tehlikeli hayaller öyle bir direnmeyle karşılaştı ki, tükürülen sözler yalandı, estekli köstekli gerekçelerle durum idare edildi...

Yargıtay 4.cü Dairesinin Şadi Alkılıç davasını bozması faşist kalıpların içinde şartlanmış olan emir kullarına yeni bir şamardır...

Türkiye'de komprador kapitalizmine karşı emekçi sınıfının sözcüleri de sosyalizmi savunacaklardır. Türk demokrasisi polis ve savcı marifetiyle sadece burjuva diktasının emrinde olmayacaktır. Sınıflar arası dengenin kurulması için proletaryanın uyarılmasına devam edilecektir...

Türkiye'nin kurtuluşu bundadır. Anayasayı çiğneyerek bu uyanmaya karşı çıkmak, yazarları, çizerleri, çocukları kovalamaya, tutuklamaya çalışmak, kendiliğini kompradorların emir kulluğundan kurtaramıyanlara hiç bir şeref getirmeyecek, üstelik Anayasayı çiğnedikleri için de, günah sevap defterlerine siyah notlar ekleyecektir.

Ne polis, ne savcı, sadece komprador kanadın polisi ve savcısı değildir. Sosyalistler de bu ülkede kapitalistler kadar özgürdürler...

Bunu artık iyice kafalara denk ettirmek zamanı gelmiştir.

Eğer mutlaka bir suçlu aranıyorsa o suçluyu bulmak için tarihin parmağına bakmak gerekmektedir...

Tarih suçlu olarak sosyalistleri değil, Türkiye'yi bu duruma düşürmüş olan talancıları ve satılmışları göstermektedir.

Emniyetçilerle savcıların ise onlarla ortak oldukları kabul edilemez. Olsa olsa hataları yeni fikirleri anlayamamalarından ve faşist kalıplar içinde uzun süre şartlanmış olan düşüncelerini bir türlü gerçek özgürlüğe kavuşturamamalarından ileri gelmektedir...

Ama artık bu şartlanmadan kurtulmalı ve gerçekleri görmelidirler...

Hem anayasa, hem vatanperverlik, hem demokrasi bunu gerektirmektedir.

ATOM

■ *Işınlandırılmış buğdaya yabancı atom bilginleri de karşı çıkıyor*

SOLCU bir derginin başyazarı, geçen haftaki başyazısında *"ışınlandırılmış buğdaylar"* konusundaki uyarıcı yayınları ele alarak *"Besinlerin ışınlandırılması meselesinde Amerikan emperyalizminin Türk halkını kobay olarak kullanmağa kalkıştığı hiçbir delile dayanmaksızın ileri sürülmektedir"* demekte, bu yayınları gayrıciddi ve tutarsız olarak nitelemektedir.

"Işınlandırılmış buğday" konusunda Türk bilim adamlarının ANT'ın 18. sayısında yayınlanan ciddi uyarmalarını gösterdikleri delilleri şimdilik bir yana bırakalım; SON gibi bir bulvar gazetesi dahi, manşet yaptığı Londra mahreçli bir haberde *"Işınlandırılmış buğday"*ların Türk halkı için nasıl bir tehlike teşkil ettiğini ve Türk halkının nasıl kobay gibi kullanılmak istendiğini yabancı atom bilginlerinin görüşlerine dayanarak ortaya koymuştur. Solcu başyazarın *"ciddi"* başyazısının yayınlandığı gün piyasaya çıkan SON'daki haberde özetle şöyle denilmektedir.

"Üç günden beri Londra'daki milletlerarası 3. Atom Kongresi'nde Türkiye'yi temsil eden Yüksek Kimya Atom Mühendisi Dr. Muammer Çetinçelik'in temas ettiği, görüştüğü yabancı atom uzmanları, (radyasyona tutulan yiyecekleri yiyen insanların çocuklarında kısırlık, sakatlık gibi pek çok ırsi tesirler görülmektedir. Katiyen tavsiye etmeyiz) demişlerdir.

Geçen yıl Atom Enerjisi Komisyonu yetkililerinin hükümetin tasvibini almaksızın İngiltere'den milyonlarca lira sarfıyla satın aldıkları ve İskenderun'daki TMO silosu yanına kurdukları Kobalt 60 kaynaklı pilot tesisin, buğdaylarımızdaki parazitleri temizlemek için kullanıldığında halk ve gelecek nesiller üzerinde feci tesirler icra edeceğini Türk atomcusu Dr. Çetinçelik'e söyleyen İspanyol, İtalyan ve Fransız atom uzmanları (Büyük bir hata eşiğindesiniz. Sakın radyasyona tutmayın) demişlerdir."

Sosyalistlere *"ciddiyet"* dersleri veren bir solcu yazarın aynı gün bir bulvar gazetesinden *"ciddiyet"* dersi almak durumuna düşmesini sosyalistler olarak üzüntü ile karşılıyoruz...

Milletlerarası 3. Atom Kongresinde uzmanlar açıkladı:

Atomla temizlenen buğday kısırlık yapıyor

Yabancı atom uzmanları "Buğdayları sakın radyasyona tabi tutmayın,, diyor

15 KURUŞ — CUMA — SON

Düğünde ateş eden adam 16 yaşındaki bir kızı öldürdü

SON'un tehlikeyi haber veren manşeti...

Şadi Alkılıç hürriyetine kavuştuktan sonra eşi ve kızı ile beraber...

ALKILIÇ HÜRRİYETE KAVUŞTU

■ *Adalet yerini buldu ama faşist kaynaklı maddeler yürürlükte kaldıkça başka insanların da aynı adaletsizliğe uğramayacağını kimse garanti edemez...*

M*AKSADIM, kendimi değil, Türkiye'mizin fikir hürriyeti, haysiyet ve şerefinin kurtulması, adliyemizin manevi şahsiyetinin zaferinin teminidir."*

Cumhuriyet Gazetesi'nde yazdığı *"Türkiye'nin tek kurtuluş yolu sosyalizm"* başlıklı yazıdan dolayı altı yıl iki ay hapse mahkûm edilen Şadi Alkılıç, Yargıtay'a verdiği murafaa dilekçesinde mahkûmiyetinin kaldırılmasını isterken, aynı zamanda Türk adalet tarihinin feci bir hatadan kurtulmasına da imkân hazırlıyordu.

Alkılıç'ın mahkûmiyeti, sadece Türkiye'de değil, bütün dünyada da büyük tepki yaratmış, beynelmilel hukuk otoriteleri ve bilginler, yazıda *"komünizm propagandası"* bulunmadığını belirtirken Amnesty International (Uluslararası Af) Kurumu da Yargıtay Başkanlığı'na başvurarak Şadi Alkılıç'ın beraat ettirilmesini istemişti.

ANT'ın beşinci sayısında tam metni yayınlanan müracaatında Amnesty International, *"Şadi Alkılıç dolayısıyla uyanması muhtemel milletlerarası ilgi ve endişe karşısında, Türkiye, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi'nin hür ve demokratik bir üyesi olmak niteliğini ancak bu zata karşı âtıfet göstererek muhafaza edebilir"* diyor, ayrıca Şadi Alkılıç'ı dünyada *"Ayın Mahkûmu"* ilân ediyordu. Dünyanın çeşitli ülkelerinden de Yargıtay Başkanlığı'na telgraflar çekilerek Alkılıç'ın hürriyetine kavuşturulması isteniyordu.

Yargıtay Dördüncü Ceza Dairesi, geçen çarşamba günü tarihi kararını vererek iki yıl demir parmaklıklar arkasında yatan Şadi Alkılıç'ı hürriyetine kavuşturdu.

■ *Alkılıç'ın haksız yere iki yıl cezaevinde geçirdiği günler nasıl telâfi edilecek?*

Yargıtay'ın kararında *"Alkılıç'ın yazısında komünizm propagandası yapıldığı yolunda bir hususa rastlanmadığı ve yazının ancak komünizmi övme suçu kapsamına girebileceği"* belirtiliyor, 142/1. maddeye dayanılarak verilen kararın bozulduğu ve Alkılıç'ın derhal tahliye edilmesi gerektiği bildiriliyordu.

Salonda bulunan dinleyicilerin büyük tezahüratı ile karşılanan bu tarihi karar üzerine, İstanbul'da Toptaşı Cezaevi'nde yatmakta olan Şadi Alkılıç perşembe sabahı tahliye edildi. Eşi ve çocukları tarafından cezaevinin kapısında karşılanan Şadi Alkılıç, *"Suçsuz olduğuma inanıyor ve adaletin ergeç tecelli edeceğini biliyordum. Nihayet adalet yerini buldu"* dedi.

Evet, adalet yerini bulmuştu ama, Şadi Alkılıç'ın haksız yere demir parmaklıklar arkasında geçirdiği ıstırap dolu günler nasıl telâfi edilecekti?

Her ne kadar Yargıtay Dördüncü Ceza Dairesi, Alkılıç'ın *"komünizm propagandası"* suçundan değil de, *"komünizmi övme"* suçundan tekrar yargılanmasına karar vermişse de, bu yargılama sonunda mahkûm olsa dahi Alkılıç'a verilecek ceza 142/4. maddeye göre 1,5 yılı geçmeyecektir. Bu durumda iki yıl demir parmaklıklar arakasında yatan Alkılıç, verilmesi muhtemel cezadan çok daha uzun süre hürriyetinden yoksun kalmış olmaktadır. Kaldı ki, yeni yargılaması sonunda Alkılıç'ın beraat etmesi de mümkündür.

■ *Alkılıç nasıl mahkûm edilmişti, dâva hangi safhalardan geçmişti.*

Alkılıç dâvası, faşist kaynaklı 141 ve 142. maddelerin demokratik düzenle ve düşünce özgürlüğüyle bağdaşmazlığını bir kere daha ortaya koymuştur.

Bir başka önemli nokta da, Türkiye'de bazı politikacıların, savcıların, bilirkişilerin ve yargıçların insanların özgürlüğü üzerine nasıl sorumsuzca kararlar verdiklerinin meydana çıkmış olmasıdır.

Bilindiği gibi, İstanbul 1. Sorgu Yargıçlığınca tutuklanan Alkılıç İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanırken zamanın Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük Senato kürsüsünde *"Bu makale de komünist propagandası değilse, komünist propagandası nasıl olur?"* diyerek açıkça mahkemeye tesir etmiş, bunun üzerine 1. Ağır Ceza Mahkemesi ve 2. Ağır Ceza Mahkemesi dâvaya bakmaktan istinkâf etmek zorunda kalmışlardır. 3. Ağır Ceza Mahkemesi makaleyi bilirkişiye havale etmiş, bir yabancı petrol şirketinin avukatı olan Prof. Kâzım Âtıf Kuyucak'ın aleyhte mütalâasına karşılık Prof. Kubalı ve Doçent Oktay Yenal'ın yazıda *"komünizm propagandası"* olmadığını bildiren raporu ve Prof. Bahri Savcı, Prof. Sadun Aren, ünlü İngiliz filozofu Bertrand Russell, Prof. J. Ayer, Maurice Dobb, Saragat ve Nenni'nin lehteki mütalâaları üzerine Alkılıç 10 ay hapiste yattıktan sonra beraat ettirilmiştir. Ancak beraat kararı Yargıtay Birinci Ceza Dairesi'nce bozulmuş, buna rağmen 5. Ağır Ceza Mahkemesi Alkılıç'ın ikinci defa beraatine karar vermiştir. Nihayet, savcılığın itirazı üzerine, Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kurulu'nun verdiği bozma kararı gereğince İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi Alkılıç'ı 6 yıl iki ay hapse ve iki yıl sürgüne mahkûm etmek zorunda kalmıştır.

İşte Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin bozduğu karar, bir adaletsizlikler zincirinin son halkasıdır.

Bu zincir bugün koparılmış ve Alkılıç hürriyetine kavuşmuştur. Ama faşist kaynaklı maddeler yürürlükte kaldıkça veya Anayasa Mahkemesi tarafından anayasaya uygun şekilde yorumlanmadıkça, başka insanların bu zincire vurulmayacağını kimse garanti edemeyecektir.

ASKERÎ SAVCILIK ANT İÇİN SORUŞTURMA AÇTI

ANT'ın 18 Nisan 1967 tarihli nüshasında yayınlanan «Cinayet Yerine İntihar» başlıklı yazıdan dolayı Birinci Ordu Askeri Savcılığı soruşturma açmıştır.

Yazıda, nükleer mayinler konusunda Millî Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu'nun verdiği demeç ele alınarak yorumda bulunulmakta ve nükleer mayinlerin Amerika tarafınan değil de Türkiye tarafından patlatılmasının «cinayet yerine intihar» olacağı belirtilmektedir. Bilindiği gibi Türkiye'nin Doğu bölgesine nükleer kara mayinlerinin döşenmiş olduğu ve Türkiye'nin bu mayinlerin kontrolünü ele almak istediği Newyork Times Gazetesi tarafından bildirilmiş ve bu haber bütün gazetelerde yayınlanmış bulunuyordu.

Derginizin Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü Doğan Özgüden 17 Mayıs Çarşamba günü, Birinci Ordu Askeri Savcılığı'nda ifade vermeğe çağırılmıştır.

Sosyalizmde ciddiyet!

Solcu bir derginin başyazarı son yazısında sosyalizmde ciddiyetten söz ederek şöyle diyor:

Topraklarımızda bulunup bulunmadığı dahi kesinlikle bilinmeyen ve Savunma Bakanı tarafından bulunmadığı ileri sürülen nükleer mayinler konusunda, herhangi bir patlama olmadığı halde, bu mayinlerin «Doğu Anadolu Bölgesi'ni kirletilmiş bölge haline getirdiği, 32 Milyon Türk'ün ölüme mahkûm edildiği» ısrarla yazılmaktadır.

• • • • • •

İnsan aklı ve mantığı ile alay eden, ciddiyetten uzak bu yakıştırmalar sosyalizme herhalde itibar kazandırmamaktadır.

Oysaki aynı başyazar 14.4.1967 tarihli dergisinde şöyle diyordu:

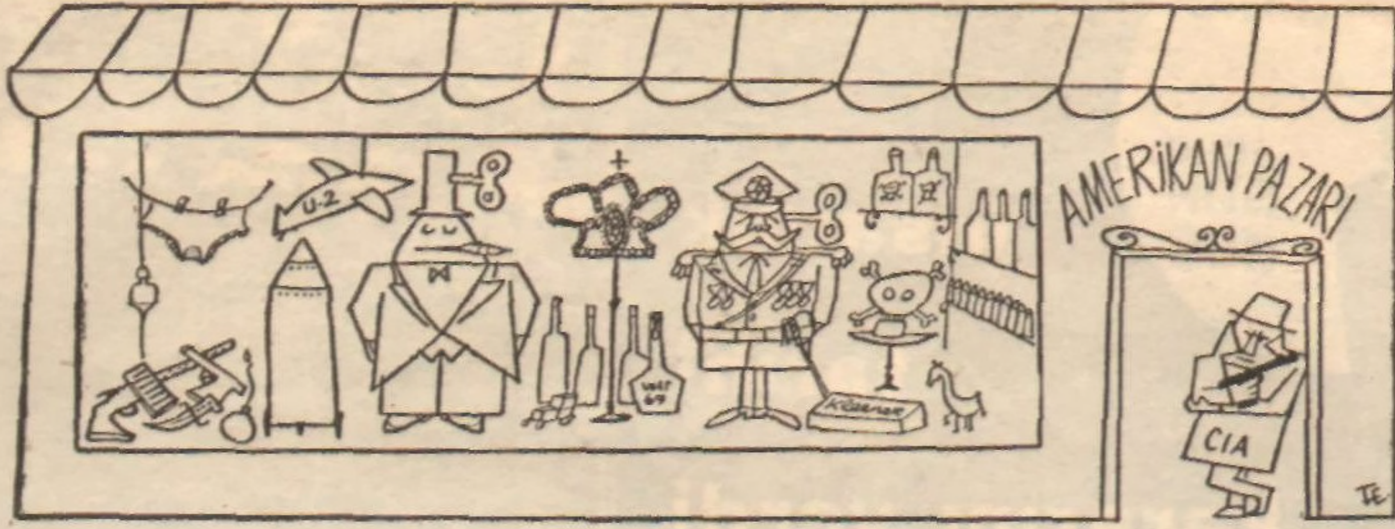
En son nükleer kara mayinlerinin kullanılmasında, belli şartlarda ve sınırlı ölçüde söz sahibi olma talebimiz, nazikâne geçiştirilmiştir. Türkiye'nin Doğu Bölgesi'nde büyük tahribata yol açabileceği anlaşılan ve sözde bizim savunmamızı sağlama gerekçesiyle yerleştirilen mayinlerin, ne zaman ve nasıl kullanılacağını yalnız Amerika bilecektir.

Evet, sosyalizmde biraz ciddiyet, lütfen!

ALKILIÇ'IN DÜZELTMESİ

Şadi Alkılıç, İngiltere'de kendisi için yardım toplandığına dair bir süre önce yayınlanan haberleri yalanlamış ve yurt dışından hiç kimseden hiç bir şekilde maddi yardım almadığını bildirmiştir.

KERESTE KALKINMASI

FETHİ NACİ

BUNDAN iki ay önce, *"Yabancı gözüyle Türkiye'nin gelişmesi ve potansiyeli"* başlıklı yazısında, Amerikan Yardım Teşkilâtı (AID) Başkanı James P. Grant şöyle diyordu: *"Gördüğüm incelemeler sonucu olarak gene inanmaktayım ki, Üçüncü Plan dönemi sonunda yıllık değeri 200 milyon doları aşkın tutarda kereste ihraç edilebilecektir. Bu, Türkiye'nin bugünkü bellibaşlı ihraç maddeleri olan pamuk ve tütünün toplam değerinden fazladır. Ve kereste için ağaç kesiminin daha iyi metodlarla yapılacağını farz edersek, o tarihte Türkiye'nin ormanları bugünkünden daha iyi bir durumda olacaktır. Bu şüphesiz güçtür, fakat imkânsız olmayacaktır."* (Milliyet, 18 Mart 1967)

Amerikan Yardım Teşkilâtı Başkanının *"kereste kalkınması"* ile ilgili sözlerinden sonra Cumhurbaşkanı sayın Sunay'ın Amerika gezisinde Amerikalı kereste tüccarlarının Türkiye'deki ormanlarla ilgilendikleri yolunda haberler gelmeğe başladı.

Ve, her zaman olduğu gibi, ardından bir tasarı! Yeni bir *"Temel Hak ve Hürriyetleri Koruma Kanunu"* tasarısı gibi birdenbire günün meselesi oluveren yeni bir tasarı taslağı... AP iktidarı, 1957 yılında 43 DP milletvekilinin yapmak isteyip de yapamadığı şeyi yapmak çabasında: Orman Genel Müdürlüğünün hazırladığı tasarı taslağına göre 6831 sayılı kanunun birinci maddesi değiştirilecek, böylece Anayasaya aykırı tutum ve davranışın hukukî kılıfı hazırlanacak, küçük ağaçlıklı alanlar orman tarifinin kapsamından çıkarılacak ve eskiden parası ödenerek kamulaştırılmış olan bu ormanlar, şimdi, eski sahiplerine bedava olarak verilecek. Neymiş amaç? Yeni ormanlar yetiştirmek, ormanların imhasını önlemek, on milyon orman köylüsünün durumunu düzeltmek. Yani 1957 yılında 43 DP milletvekilinin söyleyip de kimseyi inandıramadıkları lâflar!

Türkiye'de iktidarlar, küçük fakat ekonomik bakımdan güçlü zümreler için yapılan her hareketin halk yararına yapıldığını yaymak için özel bir gayret gösterirler. Devlet fabrikalarını özel çıkar gruplarına mı devretmek istiyorlar? Bunun adı, *"fabrikaları halka satacağız"*dır. Şimdi de orman köylüsünü koruyacaklarmış. On milyon orman köylüsü var, bunların fert başına ortalama yıllık gelirleri 400 lira, bu durumu düzeltmek gerek, diyorlar. *"Yüzyıllardır mustarip olan orman köylüsünün derdine bir çare bulmak gerekmektedir."* Bu sözler, Demirel'in sözleri.

OYSA uzmanların açıklamaları gerçek durumu ortaya çıkarmıştır: *"4785 sayılı kanunla kamulaştırılan ormanlık sahaların yekûnu yuvarlak olarak 25.000 hektar kadardır. Bu miktarın 15.000 hektarı özel şahıslara ait olup çoğu zengin kişiler ve çiftlik ağaları olan 90 - 100 kişinindir, gerisi Belediye v.s. gibi tüzel kişilerindir."*

İşte 90 - 100 kişi ve onların muhtemel yabancı ortakları için girişilen bir hareket on milyon Türk köylüsü içinmiş gibi gösterilmek istenmektedir. Bütün köylerimizin yüzde 58'inin ve toplam köy nüfusumuzun yüzde 52'sinin orman içinde ve kenarında yaşadığını nasılsa hatırlayanlara sormak gerek: Kanuna göre bu köylülerin kalkındırılması için her yıl bütçeye 50 milyon lira konması gerekirken ancak bir milyon lira konmuş ve 10 yılda 500 milyon lira yerine ancak 10 milyon liralık bir ödenek ayrılabilmiştir; bu on yıl boyunca hiç mi aklınıza gelmedi bu on milyonluk *"mustarip orman köylüsü!"*

"Türkiye'de dağıtılacak toprak yoktur" diyenlerden köylüye elbette hayır gelmez. Ve on milyonluk orman köylüsünün kaderi, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısı değiştirilmeden elbette değiştirilemez. Bunun da yolu bellidir: Toprak ve tarım reformu ve hızla sanayileşme. Köylerdeki fazla nüfusu çekebilmek ve üretici durumuna getirebilmek için toprak ve tarım reformuyla birlikte uygulanacak hızlı bir sanayileşmeden başka çıkar yol yoktur.

NE var ki AP'nin giriştiği deney birtakım gerçekleri halkımıza bir kere daha göstermek bakımından yararlı olmuştur: Türkiye'nin hâkim sınıfları çürümüş, kokmuş sınıflardır; bunların görüş ufukları, iktidar yıllarından ötesine uzanamaz. Türkiye topraklarına oranla orman alanı ancak yüzde 13,6'yı buluyormuş, oysa Türkiye'nin çölleşmemesi için, erozyonun her yıl 1,12 milyar ton vatan toprağını alıp götürmemesi için bu oranın yüzde 20'ye çıkması zorunluymuş, bu gidişle 25 yıl sonra Türkiye çöl haline gelecekmiş, vızgelir onlara! Bilirler ki iktidarları 25 yıl devam etmeyecektir. Ve felsefeleri, bütün çöken, çürüyen sosyal sınıfların felsefesidir: *'Benden sonra Tufan!'*.

Eğer orman niteliğini kaybeden yerler varsa, bunlar 90 - 100 kişiye peşkeş çekilmez, devlet eliyle orman haline getirilir; Türkiye'nin geleceği için zorunlu olan budur. Ama bu zorunluğu ancak Türkiye'nin yarınlarını düşünen iktidarlar anlar, yoksa gününü gün etmek için toprağın altında ve üstünde ne bulursa -petrol, maden, orman, vb.- satılığa çıkarmak isteyenler değil! Amerikan Yardım Teşkilâtı Başkanı James P. Grant'ın sözleri, Türkiye ormanlarına ilgilenen Amerikalı keresteciler ve yeni tasarı... Her yurtsever, bu üçgen içinde ortaya çıkan gerçek üzerinde dikkatle durmak zorundadır. *"Kereste kalkınması"*nın altında yatan oyunları bozmak şarttır. AP iktidarı da, temsil ettiği çıkar çevreleri de yıkılıp gidecektir, ama Türk halkı kalacaktır. Ormanları savunmak, halkımızı savunmaktır.

ÇÜRÜYEN bir sınıfın iktidarı olan AP iktidarı elbette Türkiye'nin yarınlarını düşünemez. *Ama AP iktidarının orman konusundaki tutumu* Türkiye'nin geleceğini düşünenlerin gitgide bilinçlenmekte ve artmakta olduğunu açıkça gösterdi. Tepki, artık sadece toplumcu yazarlardan, üniversite gençliğinden, ilerici kuruluşlardan gelmiyor. *Yalnız* yüksek öğrenim gençliği değil artık sokaklara taşan; dekanları da, profesörleri de, doçentleri de onlarla. Ve Demirel istediği kadar kabul etmek istemesin, *"baskı grupları"* varlıklarını bir kere daha ortaya koymuştur. Sandıktan çıkmış olmanın her şeyi yapmaya yetmeyeceği gitgide kafalara dank etmekte.

Büyük sarsıntılar, karanlık tüneller, kokmalar ve çürümeler içinden geçiyoruz; doğru. Ama yavaş yavaş sağlam bir zemine basmakta olduğumuz, şimdiye kadar soyut sayılan birtakım fikirlerin yavaş yavaş kitlelere nüfuz etmeğe başladığı, yavaş yavaş maddî bir kuvvet haline gelmeğe başladığı da doğru...

insanlık tarihî kararını verdi

«AMERİKA SUÇLUDUR!»

Hasan Özkan ve Aslan Mengüç'ten kurulu ANT Ekibi Stockholm'den bildiriyor

VİETNAM'daki savaş suçlularını yargılamak üzere ünlü filozof Lord Bertrand Russell tarafından kurulan uluslararası mahkeme, İsveç'in başkenti Stockholm'de bir hafta süre ile yaptığı çalışmalar sonunda **«Amerika'nın Vietnam'da bir saldırı savaşı yürüttüğü ve sivil halka karşı savaş suçları işlediği»** kanaatine vararak Birleşik Amerika'nın takbih edilmesine karar verdi.

ANT'ın 18. sayısında kuruluş şeklini ve amacını açıkladığımız mahkemenin önce Paris'te toplanması kararlaştırılmış iken, Fransız Hükümeti'nin izin vermemesi üzerine duruşmaların İsveç'te yapılması zorunluluğu doğmuş bulunuyordu.

Dünyaca tanınmış • bir çok düşünür ve hukukçu ile birlikte *Türkiye İşçi Partisi* Lideri Mehmet Ali Aybar'ın da üyesi bulunduğu Uluslararası Savaş Suçluları Mahkemesi, çalışmalarına 2 Mayıs Salı günü saat 10'da Stockholm'ün ünlü **Folkeus Hus** (Halkevi) Lokali'nde başladı.

Mahkeme üyeleri, başta ünlü düşünür Jean Paul Sartre olmak üzere, projektörlerin göz kamaştıran ışıkları altında salona girerek (U) şeklindeki bir masanın çevresinde alfabetik sıraya göre yerlerini aldılar. Hepsinin yüzlerinde, tarihi sorumluluklarını bilen insanların ağır başlı ifadesi ve bir vicdan huzuru okunuyordu.

Salon en modern teknik araçlarla donatılmıştı. Konuşmalar simultane tercüme sistemiyle İngilizce ve Fransızca olarak kulaklıklarla izlenebiliyordu. Yargıçların oturduğu masanın sağ yanına konuşmacılar, *eksperler ve tanıklar için* bir kürsü konmuştu.

Duruşmayı, oturumları yönetecek olan Başkan Dedijer açtı. Yargıçları halka tanıttıktan sonra sözü tanınmış İsveçli yazar ve mahkemenin İsveç Komitesi Başkanı Peter Weis'e verdi. Peter Weis, mahkemenin Stockholm'de toplanmış olmasından duyduğu kıvancı belirtti.

Mahkeme kurucusu ve başkanı Bertrand Russell'ın Londra'dan gönderdiği mesajı ve dünyanın dört bir yanından gelen başarı ve dayanışma telgrafları okunduktan sonra Jean Paul Sartre açış konuşmasını yaptı. Yarım saat süren konuşmasında Sartre, mahkemenin kuruluş nedenlerini, nasıl çalışacağını ve *meşruluğunu nereden aldığını anlattı.* Vietnam olaylarının devletler hukuku kuralları mihengine vurulacağını ve mahkemenin tarafsızca bir karara varacağını belirtti.

Sartre'dan sonra söz, mahkeme üyesi olmayan hukukçular komitesi adına Matarasso'ya verildi. Matarasso'nun konuşması, bir çeşit iddianame olarak kabul edilebilir. Matarasso, konuşmasının birinci bölümünde hukuki durum üzerinde durdu. Vietnam'da Amerika'nın bir saldırı savaşı yaptığı, insanlığa karşı suç işlediği hakkındaki iddiasına ek olarak, bu iddiaların delillerinin mahkemeye sunulabileceğini *bildirdi ve bu delillerin* Vietnam'a giden tahkik komisyonları ve eksper raporlarından, dinlenecek tanıkların ifadelerinden, fotograf ve sinema filimlerinden ve delil niteliğindeki her türlü vasıtadan ibaret olduğunu belirterek sözlerine son verdi.

Öğleden sonraki birleşimde ise Amerikalı iki eksper dinlendi. Profesör Colco, Vietnam Savaşı'nın bir tarihçesini yaptı. Amerikalı profesörün belgelere, Amerikan devlet adamlarının çeşitli tarihlerdeki demeçlerine dayanan tahlilleri, olaylara kuvvetli bir ışık tutuyordu.

Profesör Colco'dan sonra devletler hukuku ve anayasa uzmanı Amerikalı Rosenwein konuştu. Rosenwein, Amerika'nın onayladığı andlaşmalara dayanarak Amerika'nın Vietnam'da suç işlediğini anlattı ve Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nın tezlerini belirterek bunların hukuki durumla bağdaşmadığını belirtti.

Bu iki Amerikalı eksperin raporlarından sonra Japon eksperleriyle Vietnamlıların hazırladıkları raporlar dinlendi. Vietnam'a gönderilen Behar ve Jauffa tahkik komisyonunun sivil halkın bombardımanı hakkındaki raporu okundu ve bu raporla ilgili olan diapozitifler ve filimler gösterildi.

Bu arada tanınmış bilim adamı Vigier, Amerikalıların Vietnam'da ilk denemelerini yaptıkları **«dağılan bombalar»** üzerinde açıklamalarda bulundu.

Gerek okunan raporlar, gerekse gösterilen diapozitifler ve filimler, Amerika'nın savaş kanunlarını nasıl çiğnediğini, en ilkel insanlık duygularından yoksun olarak bir imha savaşını nasıl yürüttüğünü inkâr kabul etmez bir açıklıkla ortaya koyuyordu.

Mahkemedeki açıklamalara göre, okullar, hastaneler, kiliseler, pagotlar barajlar sistemli olarak bombalanmış sivil halk hedef alınmıştır. Bazı okul*lar, hastaneler, barajlar, kiliseler* ve pagotlar üstüste defalarca bombardıman edilmiştir. Hele kiliseler, civardaki binalardan şekil bakımından tamamen ayrı olduğundan ve pilotların yanılmaları imkânsız bulunduğundan kasıt apaçık ortadadır. Barajların sistemli şekilde bombalanması, sivil halkın su baskınlarıyla kırılması ve pirinç tarlalarını susuz bırakarak insanların açlığa mahkûm edilmesi amacını gütmektedir.

Dehşet bombası...

Amerika Vietnam'da yeni yeni silâhlar da denemiştir. **«Dağılan bombası»** bunlardan biridir. İki cinsi bulunan bu bomba bir tenis topu büyüklüğündedir. Patladığı zaman çevresine küçük çelik bilyeler *saçmaktadır. Bu bombalardan* 300 - 400 tanesini ihtiva eden bir ana bomba uçaktan atılmakta ve yere düşmeden belli bir yükseklikte infilâk ederek küçük bombaları araziye serpmektedir. Bilyeli bombalar yerde infilâk edince çevrelerinde bulunan insanları bilye yağmuruna tabi tutmaktadır. Tıpkı, av tüfeklerindeki saçmalar gibi... Bu silâhın özelliği, askeri hedeflere karşı kullanılmaması ve sadece sivil halkı hedef tutmasıdır.

Mahkeme üyelerinin tahkik komisyonu üyelerine sordukları sorular, bunların gerçeği öğrenmekte ne kadar titiz olduklarını, mahkemenin peşin yargılarla hareket etmediğini, olayları hukuk kurallarının mihengine vurarak bir yargıya varmak çabası içinde bulunduğunu ortaya koyuyordu.

Mahkeme adına basın sözcülüğünü yapan **TİP Lideri Aybar ile Kasuri** (Pakistan), **Hernandes** (Filipin) ve Abendroth bir basın toplantısı düzenleyerek mahkemenin amacını ve çalışma şeklini İsveçli ve yabancı basın mensuplarına detaylı olarak izah ettiler. Aybar, yaptığı konuşmada, Russell Mahkemesi'nin tarihi sorumluluğunu müdrik olarak Vietnam'daki yüzkızartıcı suçları işleyen mütecavizi bütün dünyaya ilân etmek üzere *toplandığını* açıkladı ve bütün dünya emekçilerinin mütecavize karşı birleşmeleri gerektiğini söyleyerek **«Mütecaviz ne kadar güçlü olursa olsun, emekçi halk kitlelerinin kendi haklarını elde etmelerini önleyemez»** dedi.

Konuşmacılara soru soran gazeteciler arasında, mahkemenin toplanmasına karşı olan ve kasıtlı sorular soranlar da bulunuyordu. Özellikle, İsveç Hükümeti'nin mahkemeye kesin olarak toplanma izni verip vermediği soruluyordu. Nitekim daha sonra faşist bir örgüte mensup oldukları anlaşılan beş on kişilik bir grup, ellerinde pankartlarla Halkevi önünde bir nümayiş yapmağa yeltendiler. Ama bütün bunlara rağmen İsveç basını mahkemeye büyük ilgi gösterdi.

Högerungdom

İsveç gazeteleri Russell Mahkemesi çalışmalarına geniş yer verdi. Yukarıda bir İsveç Gazetesi'nin kupürü görülüyor: Russell Mahkemesi'nin basın sözcüleri (soldan sağa) Amado Hernandes, Ali Kasuri ve Mehmet Ali Aybar...

Amerika'yı takbih eden Russell Mahkemesi'nin üyeleri yargılama sırasında.. (Sol başta Aybar görülüyor)

Basın konferansı bir noktayı kesinlikle ortaya koyuyordu: Russell Mahkemesi, artık bir otorite olarak kabul edilmektedir.

Mahkemenin üçüncü günü Amerikalı bio-kimya profesörü Neilands ile Demokratik Vietnam Cumhuriyeti Yargıtay Başkanı Phan Van Bach dinlendi. Amerikalı profesörün, Amerika'nın bir saldırı savaşı yaptığı ve Vietnam'da savaş

İŞTE AMERİKA'NIN SUÇU!
(Çocukları yakıyorlar...)

arı işlendiğini belirten konuşması il- ile dinlendi. Özellikle Kuzey Viet- 'da gördüğü iki pilotla yaptığı ko- naları nakletmesi, ilgiyi daha da rdı. Prof. Neilands da bilyeli bom- rın sivil halkı hedef tuttuğu nokta- a ısrar etti. Phan Van Bach'ın zap- miş bir heyecanla yaptığı ve Viet- halkının bunca ıstırap bahasına tüğü kurtuluş savaşının bütün in- k için taşıdığı anlamı belirten ko- ması, herkesi son derece etkiledi.

Iahkemedeki en ilginç konuşmalar- biri, Kamboç Ordusu Genelkurmay anı Kurudet'in ifadesi oldu. Kam- Devlet Başkanı Prens Sihanouk ta- dan mahkemeye özel olarak gön- n General Kurudet, «Amerikan, y Vietnamı ve Tayland askerleri- nin hemen her gün Kamboç sınırını ihlâl ettiklerini» anlattı.

Japon Profesörü Yoichi Fukushima, Amerikalıları, Kuzey Vietnam'daki gayri askeri hedefleri bilerek ve hasaplayarak bombalamakla suçladı. Japonya İlim Konseyi'nin üyesi olan ve tahkik için Vietnam'a gönderilmiş bulunan profesör, dükkânların, çiftçi evlerinin, hastanelerin, okulların bulunduğu yerlerin geniş çapta hasara uğramış olduğunu gördüğünü söyledi. Pakistanlı Tarık Ali, Fransız doktoru Krivine ve diğer tanıklar da iddiaları doğruladılar.

Vietnam halkının çektiği acıları, bu cehennemin dışında olanların tahmin ve tasavvur etmesi bile mümkün değildir. Tanıkları, uzmanları dinledikçe, Amerikan emperyalizminin kurbanı olmuş yaralıları gördükçe ifadelerini dinledikçe, havsalaya sığmayan, en ilkel insanlık duygularını hiçe sayan ve yalnız Vietnam halkını değil, bütün geri kalmış halkları köleleştirmeyi hedef tutan korkunç bir planın uygulanmakta olduğu ortaya çıkıyordu..

Mahkemede şu noktalar açıkça ispatlandı: Amerikalılar sistemli bir şekilde sivil halkı bombalamıştır. Kullandıkları silâhlar asıl sivil halk için etkilidir. Amerikan uçaklarının sistemli bir şekilde ve inatla okul, hastane ve dispanserleri hedef almaları, Amerika'nın maksatları üzerinde şüpheye yer bırakmamaktadır. Amerika Vietnam'da hayatı yok etmek istemektedir.

Yanan insanlar

Mahkemenin tanık olarak dinlediği dört Vietnamlı'dan 9 yaşındaki DO VAN NGOC, kırda mandaları otlatırken napalmla yaralanmış... Kuzey Vietnam'ın bir köyünden olan VAN NGOC, mandaların ve kendisinin nasıl çıra gibi yandığını sakin sakin anlattı. Belden aşağısı üçüncü derecede yanmış. Napalmle yanmak korkunç yara izleri bırakıyor. VAN NGOC'un bacakları mor renkte ve yer yer beyaz bir cisimle kaplanmış gibi.. Keza THAI BINH DAN ve HOANG TAN HUNG da napalmle yanmış, hepsi de hayatlarının sonuna kadar sakat kalacak ve çalışamıyacaklar. Yaralandıkları günden bu yana bir buçuk yıldan fazla zaman geçtiği halde hâlâ son derece mukavemetsiz görünüyorlar. Bir de bayan dinlendi. 22 yaşında köy öğretmeni NGO THI NGA... Yakında patlayan bir bilyeli bombanın etrafa saçtığı bilyalardan biri ensesinden beynine saplanmış. Hepsi de, Amerikalıların sivil halka saldırdıkları hususunda ittifak ettiler. Amerikan uçaklarının büyük çapta bombalarla saldırdıktan sonra, napalm ve bilyeli bomba attıkları pek çok tanık tarafından ifade edildi.

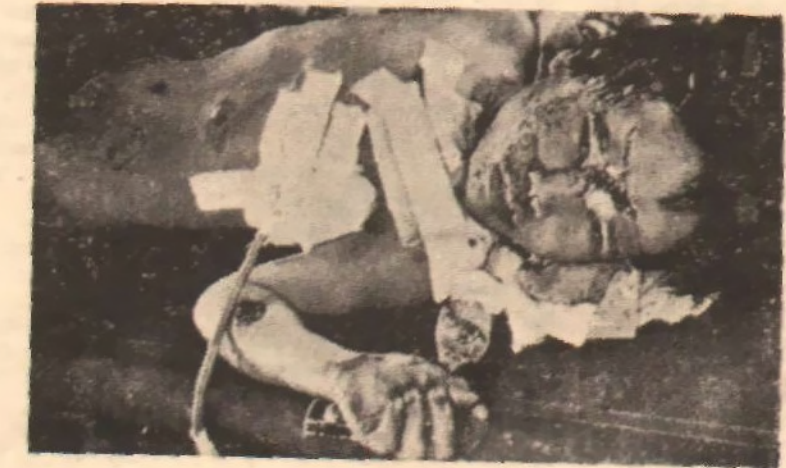
Mahkemenin İsveç'teki oturumunda iki husus karara bağlanacaktı:

a) Amerika Vietnam'da bir saldırı savaşı yürütmekte midir?

b) Sivil halka karşı savaş suçları işlemekte midir?

Napalmin yaktığı bu çocuk Amerika'nın yüzkarasıdır

Napalmle yakılan bu masum Vietnamlı çocuk da bir süre sonra can vermiştir

Savaşı kanun dışı ilân eden ilk andlaşma olan Briand - Kellog Paktı, Amerika'nın da imzasını taşımaktadır. Birleşmiş Milletler Anayasası'nın savaşı suç sayan hükümleri de Amerika tarafından resmen tanınmıştır. Nürnberg Mahkemesi'nin statüsünü tâyin eden vesika da Amerika'nın imzasını taşımaktadır.

Amerika'nın Vietnam'daki davranışı ile bizzat tanıdığı, imzalayıp onayladığı bütün bu andlaşmaları çiğnediği açıkça ortaya çıktı. Kaldı ki, 1907'den bu yana savaş suçları hakkında imzalanmış andlaşmalarla birlikte savaş suçları konusundaki milletlerarası teamül de Amerika'yı bağlamaktadır. Amerika, ilk Vietnam Savaşı'na son veren 1954 Cenevre andlaşmalarının uygulanmasını engellememeyi de taahhüt etmiştir. Bu anlaşmaya göre, 17. paralel askeri bir sınırdır ve genel seçimlerle bu ülkenin muvakkaten bölünmüş iki parçası tek bir hükümetin otoritesi altında birleşecektir. Yani iki değil, tek bir Vietnam vardır.

Oysa, Amerika, Cenevre andlaşmalarını sistemli olarak baltalamıştır. Bir kukla hükümeti dolar ve silâh kuvveti ile ayakta tutmuştur. Seçimlerin yapılmasını önlemiştir Ve nihayet bu kukla hükümeti kullanarak Vietnam halkının bağımsızlığına ve hayat hakkına karşı bu saldırı savaşına girişmiştir..

Bütün bu noktalar ve mahkemenin incelediği çeşitli deliller, Amerika'nın Vietnam'da taammüden suç işlediğini ortaya koyuyordu..

İnsanlığın kararı

Russell Mahkemesi, İsveç'te yaptığı oturumda bütün bunları dikkate alarak 10 Mayıs günü Birleşik Amerika ile Vietnam'daki müttefikleri Avustralya, Yeni Zelanda ve Güney Kore'yi beynelmilel hukuk gereğince tecavüzde bulunmaktan ve sivil hedefleri bombalamaktan suçlu buldu ve oy birliğiyle Amerika'nın takbih edilmesine karar verdi.

Amerika'nın takbih edilmesi kararı mahkemede Başkan Jean Paul Sartre tarafından açıklandı...

Russell Mahkemesi'nin büyük tezahüratla ve tasviple karşılanan kararı, bütün insanlığın kararı idi...

11 ADELAIDE ST. WEST
TORONTO, CANADA

No. TIG-0527 Invoice of 73.14 M/T of CEZINC Brand Electrolytic Zinc
Shipped in good order and condition per "BUCHTARMA" sailing on or about April 20, 1967
from Montreal, Que. to Istanbul, Turkey
Consigned to Messrs. Galvaniz Sac Sanayi Ve Ticaret A.S.
Fermeneciler Cad. No. 102, Karakoy, Istanbul. by the undersigned
Your Order No. Contract No. OT-0039
[redacted] L/C No.5/507535 [redacted]

Marks & Nos.	Description	Unit Price	Amount
VERTICAL STRIPS COLOURED [illegible]	CEZINC Brand Electrolytic Zinc Metal, Zn 99.95% minimum	Per M/T, FOB	Montreal
	72 Bundles		
	2,080 Slabs --- 73.14 M/T	@ US$276.47	US$20,221.02

Belge No. 1
(Mitsui'nin faturası)

İthalâtın özel teşebbüste olması yüzünden dövizimizin nasıl çarçur edildiğini vesikalarla açıklıyoruz.

Türkiye'nin dövizleri nasıl carçur ediliyor?

CUSTOMS, CANADA, EXPORT ENTRY

Valleyfield, Quebec
Canadian Electrolytic Zinc Limited
Galvaniz Sac Sanayi Ve Ticaret A.S. ISTANBUL
SUBJECT TO DRAWBACK
Not Required

Belge No. 4
(Gümrük beyannamesi)

Mekin GÖNENÇ

TÜRK halkının tarih boyunca egemen sınıflardan yediği kazıkların haddi hesabı yoktur. Bu arada, özellikle dış ticaret yoluyla bu fakir ülkenin dövizlerinin türlü dalavere'erle yabancı bankalara ve kaynaklara aktığı da bir gerçektir.

Bugün Türkiye'nin dış ticareti ithalâtçısı ve ihracatçısıyla iki yüzü geçmeyen büyük firmanın elindedir. (Bunlara tampon firmalar yı da ismi var cismi yok olan firmalar dahil değildir.)

Aslında, Türkiye'nin belli sayıda tarım ürünleriyle madenlere inhisar eden ihracatını ve kotalarla tesbit edilen ithalâtını yürütmek için aracı bir sınıfa ihtiyaç da yoktur. Bu basit ticaret işlemleri için, aracı bir sınıfa, yoksul Türk halkının nafakasından keserek haraç yedirmek, soyguna göz yummaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Oysa dış ticaret devlet eliyle yönetilse, Türkiye'nin ve dolayısıyla Türk halkının her yıl milyonlarca lira tasarruf sağlayacağı ve kalkınmamızın hız kazanacağı bir gerçektir.

Bu iddiamızın ne kadar haklı olduğunu, aşağıda açıklayacağımız bir ithalât işlemi bütün çıplaklığıyla ortaya koyacaktır. Bu vesikalar incelendiği zaman, Türkiye'nin gerek köylüsünün, gerek kentlisinin ve gerekse dış ülkelerdeki emekçisinin alınteriyle toplanan dövizlerin gereksiz yere bir takım vurguncuların ceplerine nasıl su gibi aktığı anlaşılacaktır.

Amacımız, aşağıda anlatılan olayda adı geçen İstanbul firmasını suçlamak değildir. Belki kendileri hiç bir ard hesapları olmadan satıcı firma ile temas etmiş, kendilerine verilen fiyatı uygun görerek başka bir inceleme yapmadan, ithalât işlemine girişmişlerdir. Bizim bu yazıda üzerinde durduğumuz nokta, ne Ahmed'in ne de Mehmed'in firmasının durumu değil, mevcut sistemin ta kendisidir. Bu düzen yüzünden Türk toplumunun uğradığı zararlardır.

Aracı firma!

İstanbul'da bulunan «**Galvaniz Saç Sanayi ve Ticaret T.A.Ş.**» Kanada'nın Toronto şehrinde bulunan «**Mitsui and Company Canada Ltd.**» adlı Japon asıllı firma ile bir ticari işleme girişmiştir. Buna göre, İstanbul'daki firma, Kanada'daki firmadan 73.14 Ton, asgari yüzde 99.95 evsaflı elektrolitik kurşun madeni ile yine 92.16 Ton, asgari yüzde 95.5 evsaflı kurşun madeni almak üzere anlaşmaya varmıştır.

Varılan anlaşmaya göre, 73.14 Tonluk parti tonu 276.47 Amerikan Doları'ndan olmak üzere 20.221.02 Amerikan Doları karşılığı (**Belge No. 1 - Mitsui Firmasının faturası**); 92.16 tonluk parti ise tonu 260 Amerikan Dolarından olmak üzere 23.961.60 Amerikan Doları karşılığında Türk firmasına satılmıştır. (**Belge No. 2 - Mitsui firmasının faturası**).

Şimdi şu sorunların cevabını araştırmak gerekir:

Bu Mitsui denilen firma nedir? Yani bu firma bizzat kurşun madenini üreten firma mıdır?

Hayır, bu firma yalnızca ithalat ve ihracat işlemleriyle uğraşan ARACI bir firmadır. Malı bir firmadan alır, diğer bir firmaya kâr karşılığında satar Çok kereler malın yüzünü bile görmez. Kısacası, kapitalist düzenin en tatlı kârlarını sağlayan bir sınıfın tipik bir temsilcisidir.

İşte bu Mitsui denilen firma, Türkiye'den teklif alınca derhal Kanada'daki kurşun madeni üreten fabrikalarla temasa geçmiş ve istenilen evsaftaki maddeleri yine Kanada'nın Quebec eyaletindeki Valley Field kasabasında bulunan Canadian Electrolytic Zinc Limited adlı firmadan satın almıştır. Ne mi ödemiştir bu firmaya? İşte bizim konumuz da budur.

MITSUI AND COMPANY (CANADA) LIMITED
Importers & Exporters
11 ADELAIDE ST. WEST
TORONTO, CANADA

No. TIG-0526 Invoice of 92.16 M/T of CEZINC Brand Prime Western Zinc
Shipped in good order and condition per "BUCHTARMA" sailing on or about April 20, 1967
from Montreal, Que. to Istanbul, Turkey.
Consigned to Messrs. Galvaniz Sac Sanayi Ve Ticaret A.S.
Fermeneciler Cad. No. 102, Karakoy, Istanbul. by the undersigned
Your Order No. Contract No. OT-0038
[redacted] L/C No.5/507535 [redacted]

Marks & Nos.	Description	Unit Price	Amount
VERTICAL STRIPS [illegible]	CEZINC Brand Prime Western Zinc Metal, Zn 98.0% minimum	Per M/T, FOB	Montreal
	91 Bundles		
	3,444 Slabs --- 92.16 M/T	@ US$260.00	US$23,961.[illegible]

Belge No. 2
(Mitsui'nin faturası)

Haraç!

Mitsui, Türk firmasına 23.961.60 Amerikan Doları karşılığı sattığı 92.61 Tonluk partiyi 20.544 Kanada Doları (**19.022.22 Amerikan Doları — 1.08 Kanada Doları'nın değeri 1 Amerikan Dolarıdır**) karşılığında satın almıştır. (**Belge No. 3 - Canadian Electrolytic Zinc Ltd. Firmasının Kanada gümrük makamlarına verdiği gümrük ihracat beyannamesi**). Yani Mitsui firması, oturduğu yerde bir kalem oyunuyla ve iki telefon konuşmasıyla bu partiden tam 4.939.39 Amerikan Doları, yaklaşık olarak 50 Bin Türk Lira'lık bir kâr sağlamıştır.

Yine aynı firma, Türk firmasına 20.221.02 Amerikan Doları karşılığında sattığı 73.14 Tonluk partiyi de aynı firmadan 16.345 Kanada Doları (**15.134.26 Amerikan Doları**) karşılığında satın almıştır. (**Belge No. 4 - Canadian Electrolytic Zinc Ltd. Firmasının Kanada gümrük makamlarına verdiği gümrük ihracat beyannamesi**). Mitsui'nin bu partiden sağladığı kâr da tam 5.086.76 Amerikan Doları, yaklaşık olarak da 55 Bin Türk Lirası'dır.

Görülüyor ki, bu derece basit bir ithalât işleminde bile ARACI bir sınıf kullanılmak suretiyle tam 10 Bin Dolarlık ve yaklaşık olarak 110 Bin Türk Liralık döviz yabancılara haraç yedirilmektedir.

Yukarıda açıklamış olduğumuz faturalar karşılığı Türkiye'ye satılan bu mallar, 20 Nisan 1967 günü Kanada'nın Montreal şehrinden «**BUCHTARMA**» isimli gemi ile yola çıkarılmış, menşe şahadetnameleri de 21 Nisan'da Ottawa'daki Türk Elçiliği'nin ilgili bölümü tarafından onaylanacak kanuni işlemler tamamlanmıştır. (**Belge No. 5 - Ottawa Elçiliği'nin onayı**). BUCHTARMA isimli gemi, Mayıs ayının son haftası içinde İstanbul'da beklenmekte olup, ithalât karşı-

CONFIRMED LETTER OF CREDIT

CANADIAN IMPERIAL
BANK OF COMMERCE

Mitsui and Co. Ltd.,
Board of Trade Bldg., Suite 602,
11 Adelaide Street West,
Toronto 1, Ontario.

International Department, Head Office,
Toronto, Ontario, March 3, 1967.

Dear Sirs:

We are pleased to advise that Yapi ve Kredi Bankasi A.S., Istanbul, Turkey,
has opened its Irrevocable Letter of Credit No. 5/507535 in your favour
for the sum of U.S. $44,380.00 (Forty Four Thousand, Three Hundred and Eighty U.S. Dollars),
for account of GALVANIZ SAC SANAYI VE TICARET A.S., FERMENECILER CAD. NO. 102, KARAKOY, ISTANBUL,
available by drafts at Sight,
on Canadian Imperial Bank of Commerce, International Department, Head Office, Toronto.
Drafts when presented must be enfaced "Drawn under Yapi ve Kredi Bankasi A.S., Istanbul, Turkey, Letter of Credit No. 5/507535 dated February 27, 1967.
and be accompanied by this advice and the following documents:

- Commercial Invoice in 12 copies, made out in the name of GALVANIZ SAC SANAYI VE TICARET A.S., covering F.O.B. Port of shipment value of the goods.
- Certificate of Origin in 2 copies, original to be legalized by the Turkish Consulate in Canada.
- Copy of your cable to Yapikredi, Istanbul, dated not later than the date of shipment, advising port and date of shipment, name of carrying vessel, quality, quantity, marks, packing and value of the goods, indicating reference 5/507535.
- Full set of 3 clean "On Board" Bills of Lading issued or endorsed to order of Yapi ve Kredi Bankasi A.S., Galata Office, marked "Notify: GALVANIZ SAC SANAYI VE TICARET A.S., FERMENECILER CAD. NO. 102, KARAKOY, ISTANBUL", and "Freight payable at destination in Turkish Pounds", dated not later than June 20, 1967.

COVERING: Shipment from any Canadian Port to Istanbul of:
ABOUT 92300 KGS. ZINC [illegible] 98.5% AT $.260.. PER M/T
ABOUT 73700 KGS. ELECTRO ZINC [illegible] BRAND 99.95% AT $.276.47 PER M/T.
FOR AN EQUAL VALUE OF $44,380.00 - F.O.B. PORT OF SHIPMENT.
Partial shipments permitted. Transhipment prohibited. Insurance covered by buyers. Documents should bear Credit No. 5/507535.

This letter of Credit expires in Toronto, Ontario, on July 20, 1967.

SPECIAL INSTRUCTIONS
[illegible] drafts and documents are to be presented to Canadian Imperial Bank of Commerce, International Department, Head Office, Toronto, Ontario.

Except so far as otherwise expressly stated, this credit is subject to the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits (1962 Revision) as fixed by the Nineteenth Congress of the International Chamber of Commerce.

The above Credit carries our confirmation and we hereby agree with the drawers, endorsers and holders in due course of drafts drawn under this Credit that such drafts will be duly honoured on presentation provided that all terms and conditions of the Credit have been complied with.

Yours faithfully

G. Gross — W. R. Bain

Belge No. 6
(Kredi mektubu)

CUSTOMS, CANADA, EXPORT ENTRY

Belge No. 3
(Gümrük beyannamesi)

CERTIFICATE OF ORIGIN

Menşe Şehadetnamesi

Toronto Ticaret Odası

21.4.1967

Muamele Oyan

T.C. Ottawa Büyük Elçiliği
Kons. Sb. Tod. M.

Belge No. 5
(Elçiliğin onayı)

lığı paranın tahsili için Kanada'daki banka tarafından İstanbul Yapı Kredi Bankası Şubesi'ne 44.380 Amerikan Doları tutarında bir kredi mektubu gönderilmiştir. **(Belge No. 6 - Canadian İmperial Bank of Commerce'in 3 Mart 1967 tarihli kredi mektubu).**

Taşıma ücreti

Şimdi gerek İstanbul'daki alıcı firmadan ve gerekse Mitsui'den bizlere şöyle bir cevap yükselebilir:

Canadian electrolytic Zinc Ltd. firmasının ihracat belgesinde belirttiği fiyatlar **«FOB plant»** yani fabrikada teslim fiyatıdır. **Valleyfield**'deki fabrikadan Montreal limanına yapılan demiryolu nakliye ücret ve masrafları ile Montreal liman ücretleri bu fiyata dahil olmayıp Mitsui tarafından ödenmektedir.

Velev ki böyle olsun. Şimdi de bu masrafları yaptığımız araştırma ve resmî tarifelerden çıkardığımız bilgilere göre yine hep birlikte inceleyelim:

«Canadian National Railway Co.» demiryolu şirketinin Export and Import - 3-33 nolu tarifesi, Item No. 2380:

Zinc Slabs Valleyfield-Montreal asgarî ağırlık 120 bin lbs.

Tarife: 100 lbs için 0.21 Kanada doları

Konumuzdaki ithalat işleminin tüm ağırlığı 165.30 Metric tondur. (1 metrik ton 2.304.6 lbs). *Öyleyse* bu hesaba göre Valleyfield'den Montreal'e ödenecek nakliyat ücretinin tutarı 765.28 Kanada ya da 708.59 Amerikan dolarıdır. Ayrıca ihracatçı firma Montreal'de vagon başına 3 Kanada doları, vagonların iskeleye sevki için bir ücret öder. Bu sevkiyatta 4 vagon kullanıldığına göre toplam olarak 12 Kanada ya da 11.11 Amerikan doları vagon trafik ücreti ödenecektir. Malın vagon içinde takozlanıp emniyetli hale getirilmesi için de takriben 40 Amerikan dolarlık bir ücret ödenir. Kısacası bu işlemde demiryolu şirketine ödenen ücret ve masraflar 759.70 Amerikan dolarıdır.

Yine Kanada **(National Harbours Board-Milli Liman'ar Kurumu)**nun tarifelerine göre, konumuzdaki eşya için ödenecek liman ücretleri tarifesi ton başına 0.60 Kanada Doları'dır.

Bu hesaba göre liman ücretleri için ödenecek miktar 102 Kanada ya da 94.44 Amerikan Dolarıdır.

Bütün bu hesaplamalar gösteriyor ki yukardaki ücret ve masraflar Mitsui tarafından ödense bile, bunların yekûnu 854.14 Amerikan dolarını geçmeyip, bu işlemde uğranan kayıp yine de 9 Bin doların üstünde ya da 95 Bin TL civarındadır.

Niçin aracı?

Halkını seven her ülkücü kişinin, bu ülkeyi mevcut soygun düzeni içerisinde yönetmekte olanlara şu soruyu sorması en tabiî bir vatandaşlık hakkıdır:

Gerek İstanbul'daki firma ve gerekse Mitsui isimli ARACI firmalar kullanılmadan bu derece basit bir işlem doğrudan doğruya üretici firma ile devlet tarafından yapılamaz mıydı? Böyle bir işlemin ne bürokrasiyle ne de özel bir ehliyetle ilgisi var. Bizler bilinçli ve ülkücü bir kadroyla devletin dış ticaretinin çok daha yerinde ve yararlı olarak kullanılacağına inanıyoruz. Bu konu ne zaman ortaya atılsa, özel teşebbüsçü iş çevreleri devlet makamlarının «tutucu» birer unsur olduklarını ileri sürmekte ve bunları çeşitli örneklerle dile getirmektedirler. Ne var ki mevcut düzen içerisinde sömürücü çevrelerin söz sahibi olduğu bir çevrede devlet kadrolarından daha aktif bir hareket beklemek abestir. Devlet kadrolarındaki ilerici ve ülkücü aydınların ne şekilde harcandıklarını ve devletçilik fikrinin kasıtlı bir şekilde politikacılar tarafından nasıl baltalandığını bu millet yakın geçmişte çeşitli örnekleriyle görmüştür.

Yukarıdaki örnekte görüldüğü gibi, en basit bir ticarî işlemde dahi bu fakir ülkeye 100 Bin Lira'nın üzerinde bir kazık atmak işten bile değildir. Ne yazık ki, çok kereler dış ticaret yoluyla Türkiye'nin [illegible] halkının uğradığı zararlar masumane hatalar şeklinde olmamakta, bazı ithalâtçı ve ihracatçı firmalar kasıtlı olarak dışarıdaki ARACI firmaları kullanmaktadırlar. Bu ARACI firmalarla anlaşmalar yapıp birinci ellerden ikinci ele geçişteki kârı belirli bir oranda bölüşmekte ve döviz kaçakçılığı yapmaktadırlar.

Çıkaryol nedir?

Kaçırılan ya da yabancı aracılara kaptırılan bu dövizlerle özel teşebbüsçü beylerin gerek kendileri ve gerekse aileleri Monte Carlo'larda, Riviera'larda har vurup harman savururken, aradaki fiyat farkı da Türkiye'deki tüketici halk sınıflarının omuzlarına yüklenmektedir.

Yine çok kereler bu kaçırılan dövizler'e varlıklı ailelerin çocukları gerek Avrupa ve gerekse Amerika'nın en ünlü ve en pahalı okullarında yüksek öğrenimlerini tamamlamakta ve kendiliğinden hakim sınıfın devamı sağlanmaktadır. Kısacası, köylüsü ve kentlisi birer tüketici olarak ödediği paralarla kendi çocuklarının eğitiminden kısıp özel teşebbüsçü çevrelerin çocuklarının dış ülkelerde eğitim görmesini sağlamaktadırlar. Bu derece adaletten uzak ve garip bir duruma başka ülkelerde kolay kolay rastlanamaz.

Özel teşebbüsçü çevreler için yukarıda aldığımız örnekteki 110 Bin Lira belki de üzerinde durulmayacak kadar önemsiz bir meblağ olabilir. Fakat unutulmasın ki, bu para ARACILARA kaptırılmasaydı, bu 110 Bin Lira ile bu ülkenin en azından iki ya da üç köyüne mütevazı birer okul binası yapılabilirdi. Bu şekilde yine en azından 200'e yakın Türk çocuğu ilk eğitime kavuşarak geriliğin karanlığından kurtulma şansını bulabilirdi. Bu ülkenin değil 110 Bin Lira, 110 Kuruşu dahi yabancılara kaptıracak bir malî gücü kalmamıştır. Şayet ithalâtçısı ve ihracatçısı ile dış ticareti elinde tutan çevreler bu ülkenin kalkınmasına yardımcı olamaz ve ister kasıtlı, isterse kasıtsız bu ülkenin halkını zarara uğratacak olurlarsa, yapılacak en gerçekçi iş bu aracı sınıfı ortadan kaldırmak ve dış ticareti devletleştirmektir.

Şurasını da özellikle belirtmek isterim ki, yukarıda açıkladığımız örnekte kullanılan paranın miktarı, bir yıllık Türk dış ticaretinin ellide biri bile değildir. Daha büyük ticarî işlemlerde neler dönebileceğini de sayın okurların sağduyusuna bırakıyoruz.

SORUMLU KİM?

Kanlı Noel'in kurbanları

GRİVAS KIBRIS'A FAŞİZMİ HAKİM KILMAK İSTİYOR

● **Bugün Kıbrıs'ta faşist Grivas ile demokratik güçlerin temsilcisi Makarios arasında bir çekişme vardır ve Grivas Kıbrıs ile Yunanistan'ı faşistleştirmek için her türlü tertibe başvurmaktadır.**

KIBRIS'ta feci Noel gecesinin sorumlusu kimdi?

Bu soruya, bugüne kadar açık seçik cevap verilemedi. Kıbrıs'ta siyasi etkenlerin niteliği incelenmedi, Yunanistan ile ada arasında çıkar çelişmeleri ele alınmadığı gibi, Kıbrıs'ta Yunanlı sağ, orta ve sol'un da çelişmeleri anlatılmadı.

Ayrıca, İngiliz ve Amerikan emperyalizminin, kâh birbirini destekleyerek, kâh birbirine oyunlar düzenleyerek güttükleri siyaset de basınımız tarafından açığa vurulmadı.

Böyle olunca, Kıbrıs sorununu aydınlığa kavuşturmak zordu, çoğunlukla ilkel formüllerle yetinildi; dönen dolaplar *"kanlı papaz"*'a yükletildi, Makarios'un gerçek rolü ve kişiliği de karanlıkta kaldı.

Kıbrıs'lı Türk yöneticilerinin de kimlikleri pek kurcalanmadı, Menderes'le olduğu kadar, adresi Londra olan *"Kıbrıs Türktür"* örgütü ile bağları, çeşitli servislerle ilişkileri, halkoyunun bilgisi dışında bırakıldı.

Sorumlu kişiler de, halka açık seçik olarak komploları açıklamaktansa, *"milli duyguları incitmeme"* aldatmacası ile sustular, ya da susmayı çıkarlarına uygun buldular.

Biz söyleyelim: Kıbrıs'ta kan akmasının başlıca suçluları arasında Grivas ve yardakçıları vardır.

Önce gizli olarak, sonra da resmi bir görevle Grivas, bugün de karşımızdadır, ancak garip de görünse, Grivas ve benzerleri için hedef, Kıbrıs Türkleri ya da Türkiye değil, Yunanistan'da ve Kıbrıs'ta faşist bir iktidarın kurulması ve sürmesidir. Bu uğurda, yabancılara hizmet etme, onlara üsler bağışlama, memleketlerini peykleştirme, Grivas kafalı *"siyasi"*ler için doğal bir davranıştır. Grivas'lara göre, önemli olan şey, faşist bir idaredir, ortodoks dininin zaferidir, gerici bir ortamın hasretidir, işçilerin, köylülerin, aydınların, yenilik isteyen gençliğin boyunduruk altında tutulmasıdır, dolayısıyla faşist olmayan her kişi ve her örgüt, Grivas ve benzerleri için, toptan bir deyimle umacı komünisttir. Grivas için, Kıbrıs'ta bu çeşit bir ayırımın içine, liberaller, ortanın solunda olanlar, sosyalistler ve elbette komünistler girer. Bu siyasi eğilimler, rum topluluğunda ezici çoğunluğu sağlamışlardır. Oysa ki, kralcı faşistler, iyi örgütlenmiş, yabancı destek sağlamış küçük bir azınlıktan öteye gidememekle beraber, cinayetleri ve güçlü patronlar sayesinde adanın kaderinde başlıca rolü oynamışlardır. Makarios birinci grupun cambaz sözcüsü olmuştur, tarafsız bir Kıbrıs düşüncesinden yana olmakla beraber, aşırı sağcıların *"enosis"* yarışmasında da geri kalmayı göze alamamış, zaman zaman şoven çıkışlara başvurmuştur. Oynanan oyunları çok iyi bilmekle beraber, Makarios, Kıbrıs kazanında kaynamamaya dikkat etmiştir. Karşısında, en ufak bir açığı kullanmaya hazır grupun başında Grivas olunca, Makarios'un sakalını yakmamaya dikkat etmesi, anlaşılır bir tutumdur.

Ya Grivas kimdir?

Grivas'ın biografisi kurcalanınca görülüyor ki, tek düşüncesi, Yunan milleti değil, Yunanistan'da bağımlı bir faşist iktidarın kurulması olmuştur. Sahte kahramanın, Atina'daki son faşist hükümet darbesini alkışlamasında şaşılacak bir şey yok, bu tutum, karanlık bir geçmişin mantıklı sonucudur.

Fransa'da yayınlanan bir kitap, İkinci Dünya Savaşı'nda Grivas'ın rolünü, biraz olsun, açıklamış bulunuyor. Kitabın adı La Resistance Grecque (1940 - 1944), yazarı André Kedros. Bu 525 sayfalık ağır başlı kitap, Grivas'ın kimliği üzerine ışık tutmaktadır. 187. sayfaya bakalım:

"Örneğin Atina'da, daha 1943 yılında Grivas (hapten sonra EOKA'nın başı ve İngilizlere karşı Kıbrıs ayaklanmasının şefi olarak ün salan albay), etrafına bir takım kralcı subay ve assubay toplamış bulunuyordu. Bunlar (X) adı altında bir mukavemet teşkilâtı olmak iddiasında idiler. X'in sürgündeki hükümetle (İngiltere'de) ve bazı İngiliz servisleri ile bağlantıları malûmdu. Fakat Grivas'ın adamları "komünist avından" *başka bir şey yapmıyorlardı. İşgal kuvvetlerinin (Alman, İtalyan) bilgisi içinde ve gözleri önünde, Akropol'a karşı Filipapu tepelerinde bir çeşit silâhlı karargâhta yaşıyor ve bütün Teze tapınağının mahallesini kendi arpalıkları sayıyorlardı. X'çiler, tıpkı SS'ler, Gestapo'cular, Yunan gizli emniyetçileri, Burandos motorlu gizli* polisi, *emniyet bölükleri gibi, Atina mukavemet üyelerinin baş düşmanı idiler. Yunan Komünist Partisi'ne, ya da EAM'a üye olmalarından kuşkulandıkları her kişiyi tutukluyor ve işkence yaparak öldürüyorlardı. Elbette ki böylece İtalyan faşistleri ve Alman nazileri, hiç seslerini çıkarmadan onları* "silâh arkadaşı" *sayıyor, kanlı faaliyetlerini engellemekten dikkatle kaçınıyorlardı."*

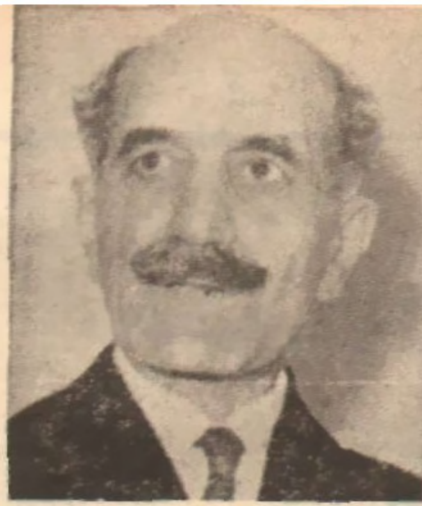
Sayfa 419: *"Papandreu ile diğer partilerden* "demokrat" *ve* "liberaller", *Lübnan Konferansında Albay Grivas'ın (X) teşkilâtını ve benzerlerini kabul ettiler. Oysaki bunlar bir tek Alman'ın saç teline bile dokunmadıkları gibi, kendi hesaplarına binlerce gerçek mukavemetçiyi öldürmüş, işkence etmişlerdi. Bu olay bir rezaletti!"*

Sayfa 451: *"Atina morg'u, korkunç işkencelerle tanınmaz hale gelmiş, sakatlanmış cesetlerle dolu idi. Grivas'ın X örgütü ve benzerleri, gerçekten ölüm fabrikaları idi."*

Yazar Kedros, bağımsızlık taraftarlarını öldüren, Alman ve İtalyan işgal kuvvetleri ile savaşanları tuzağa düşüren Grivas'ın Almanlarla İtalyanlar kovulunca, iç harpten faydalanıp nasıl İngiliz işgal kuvvetlerine yamandığını anlatıyor.

Grivas ve gizli örgütü, Yunan milletine değil, yabancı işgal kuvvetine yaslanmakla başa geçeceğini ummuştu. Fakat yeni efendiler, fazla göze batan cinayetleri ve halkın nazarında fazla karanlık geçmişi yüzünden, Grivas'a umduğu başrolü vermediler, başka figüranlar bulup siyasetlerini yürüttüler. Grivas bu yenilginin intikamını almanın yollarını aradı. Bir yandan "X" örgütünü orduda devam ettirirken, öte yandan Kıbrıs'ı bir sıçrama tahtası olarak seçti. Emperyalist işgale karşı direnme fırsatı arayan Kıbrıs halkını kandırıp kurtarıcı bir vatansever olarak gözükmek, İngilizlerle çatışıp onları şantaja getirmek, gereğinde yeni bir yabancı "hâmi" bulmak yolundan asıl ereği olan Atina'da başa geçmeyi hedef tutan bir mücadeleye girişti, İngiliz kuvvetlerini kışkırttı. Bunca kötü eller tarafından yönetilen haklı savaş bile, Grivas'a umduğunu getirmedi. İngilizler tâvizler verirken Kıbrıs'ta idareyi Grivas'a değil, Makarios'a bıraktılar. Bu sonuç, Grivas için yeni bir yenilgi idi. Bununla beraber Grivas Kıbrıs'ta ve Yunanistan'da eski X'çilerin yönettiği küçük komandoları elinin altında tuttu. Hedef bir kere daha faşist bir iktidardı, bundan vazgeçmiş değildi. Fırsat yaratılmalıydı, bunun da zemini hazırdı. İngiliz Hükümeti Kıbrıs'taki üslerinin sallantıda olduğunu biliyordu. Kıbrıs'ta gelişen demokratik hareket, yabancı işgalden büsbütün kurtulmayı tasarlamış, İngiliz gizli servislerini ürkütmüştü. Ayrıca, soğuk harp, Akdenizde üslenme ve Orta Şark'ı tehdit altında tutma politikası ile ikinci bir etken, fırsat kolluyordu; o da Amerikan emperyalizmi idi. Yunanistan'da demokratik partiler güçleniyordu. Böyle olunca emperyalistlerle Grivas'ın isteklerini bağdaştırmak için türlü sebepler vardı. Emperyalizmin bu yeni dönemi Grivas için, yeniden sivrilme kapılarını açmış bulunuyordu.

Birinci safhada Türkiye ile Yunanistan'ı, Kıbrıslı Türklerle Kıbrıslı Yunanlıları birbirine düşürmek gerekiyordu. Buna erişmek için yabancı gizli servisler ve diplomatik örgütler işe koyuldular. Menderes Hükümeti, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu, merkezi ve adresi Londra olan bir örgüte yeşil ışığı verdiler, çok geçmeden 7 Eylül patlak verdi. Yunanistan'da yabancı seslere kulak kabartan bir basın, *"Megalo İdea"* ve *"Enosis"* yaygaraları kopardılar. Eksik olan şey, kanlı olaylardı, bunu da Grivas'ın komandaları üzerlerine aldılar. Kendi vatandaşlarına işkence etmekte uzman olan kişiler, elbette ki Türk kadın ve çocuklarını öldürmekte sakınca duymayacaklardı. Sanki sihirli bir el, Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs'ta, Atatürk ile Venizelos'un kurduğu iyi ilişkileri bir fiskede devirmişti... Ankara ve Atina'da çözülmesi zor iç sorunlar bir yana bırakılarak, halk oyları Kıbrıs kavgası ile kızıştırıldı. İster istemez Grivas'ın akıttığı kana kanla mukabele edildi, emperyalist güçler *"hakem"* durumuna geçip üslerini sağlama bağlama bakımından geniş bir nefes aldılar. Kavganın yavaş yavaş küllenmesi, emperyalizmin, daha doğrusu İngiliz ve Amerikan emperyalizminin üslerine büsbütün yerleşmesi, hukukî bakımdan durumun perçinlenmesi, NATO içindeki Türk - Yunan çatışmasının sona ermesi lâzımdı. Arada Grivas'çı ve Yunan'lı olmayan eller, 27 Mayıs'tan ürküp bir süre duraladılar, fakat çok geçmeden Türk gazeteci ve sendikacıları öldürüldü. Aynı cinayetler Yunan bölgelerinde Yunanlı

GRİVAS
(Kanlı bir faşist!)

eller tarafından Yunanlılar üzerinde uygulandı.

Bile bile lâdes

Her iki memlekette de halkoyu yine bilgisiz bırakıldı. Zaman aşımının tarafları bıktırması sonunda yabancı arabulucuların bir süngerle ortaya çıkıp kan izlerini silmesi, fakat bu hizmet mukabilinde Orta Doğu'yu gerekli bir tehdit altında tutan üslerinin, taraflarca onaylanması kararlaştırıldı. Demirel Hükümetine *"zevahiri kurtaracak"* bir formül arandı, bütün bunlar artık *"teferruat"* sayılırdı, aslında üslere kafa tutacak politik güçler tasfiye edilmiş sayılabilirdi. Kıbrıs'ta Yunan'lı askerin başında resmen General Grivas bulunuyordu. Atina'ya gidip gelen, Kral tarafından kabul edilen, eski X'çi kurmay dostları ile de görüşen Grivas, *"faydalı"* öğütler veriyor, Akropol'a karşı Filipapu Karargâhı'ndaki eski deneylerinden dem vuruyordu. Eskiden olduğu gibi, liberaller ve solcular ortadan kaldırılacak, Kralın bayrağı altında faşizm diriltilecekti.

Fakat Grivas bu sefer de *"açıkta"* kalır gibi oldu, hiç değilse Kıbrıs'ta yapacağı işler kalmıştı; Yunanistan'daki hükümet darbesine karşı duygularını gizlemeyen Kıbrıs'lı liberal ve sosyalistlere, bugüne kadar kendisi ile yarışmaya *"cür'et"* eden Makarios'a saldırması için artık *"zemin"* uygundur.

Daha darbeden önce olayları gören Makarios, Grivas'ın silâhlarına karşı savunmayı tasarlamış, Çekoslovakya'dan silâh istemişti. Fakat ATİNA'DAN verilen bir AMERİKAN *"ajansı"*nın teli ile hükümetimiz derhal harekete geçmiş, neticede silâhlar Makarios'a değil, Grivas'a verilmişti!.. Makarios'u destekleyen güçler silâhları almış olsalardı, bize karşı değil, Grivas'a karşı denge kurulmuş olacak, Türk azınlığının çıkarlarını savunmak için Türk Hükümetine belirli bir manevra alanı açılmış olacaktı. Bunca açık bir ihtimali görmemek ya da görmemezlikten gelmek için *"uzman"* mı olmalı? Bile bile lâdes! Böylece bugün Kıbrıs'ta Türk azınlığının kaderi, Gestapo, Intelicens Servis ve CIA'nın gözbebeği, Noel gecesinin orkestra şefi Grivas'ın ve Atina'daki benzerlerinin isteklerine mi bırakılacak? Grivas ve Atina faşistleri, *"Türk dostuyuz"* diyeceklerdir elbet. 6 ıncı Filo ile CIA'nın şahitliği ile, *"mesut bir evlenmeye"* engel kalmadı sanıyorlar. Sağcı bile olsa, bir Türk Hükümetinin Grivas ve Atina'daki benzerlerinin kanlı ellerini sıkmaması, millî çıkarlarımızın tartışma götürmez gereğidir, halkoyu uyanık bulunmalıdır...

DIŞ YORUM

Güney Afrika bir Vietnam olabilir

HALÛK TANSUĞ

VİETNAMLAŞMA'nın gerekli unsurlarına sahip, dünyanın bir bölgesi daha var: Güney Afrika.

Güney Afrika bölgesine ise, şu ülkeler giriyor: Güney Afrika Cumhuriyeti, Lesotho, Swaziland, Botswana, Güney Batı Afrika, Rodezya, Mozambik.

İşte tıpkı Vietnam'da, Güney Amerika bölgesinde, İspanya'da, Yunanistan'da olduğu gibi Güney Afrika bölgesinde de ortam «Vietnamlaşma»ya uygun düşüyor.

Şöyle ki,

1) Güney Afrika bölgesi, ülkelerinin hepsinde, idareler, tüm dünya halk oyuna «kötü» görünecek derece gericidirler. Dolayısıyle, aynı ülkelerde patlak verecek halk ayaklanmaları, Batı'nın en gerici ortamına sahip Birleşik Amerika halk kütleleri nazarında bile «haklı» sayılacaktır.

2) Güney Afrika bölgesi ülkelerinde de, Faşist eğilimli idareler (sistemleri icabı), «çıkar yol» bulma kabiliyetine sahip değildirler. Halk kütlelerinin direnmeleri halinde, bu gerici rejimler, gittikçe artan baskı hareketlerine girişmeye mahkûmdurlar. Dâire, tam mânasıyle, fâsitdir.

3) Güney Afrika bölgesi de, «Vietnamlaşma»ya uygun diğer bölgelere benzer şekilde, tabiî servet kaynakları yakınında ve stratejik merkezler dolaylarındadır. Batı Bloku lideri Birleşik Amerika açısından, «kilit bölge» vasfını taşımaktadır. Dolayısıyle, «Vietnamlaşma» halinde, Washington'un müdahalesini muhakkak davet edecektir. Böylece, «bir taşla iki kuş vurulacak» tır. Birleşik Amerika da, yeni bir «Vietnam» ortamında yıpratılacaktır.

4) Güney Afrika bölgesinde de, halkların karakteri, iklim şartları, arazi durumu, komşu ülkeler genel karakteri, ve diğer unsurlar «Vietnamlaşma»yı mümkün kılacak (hattâ kolaylaştıracak) vasıflardadır.

5) Güney Afrika bölgesi ülkelerinde, milliyetçi liderler, demokratik hedeflere erişme uğruna «gerilla» savaşlarından gayrı yol göremez duruma düşürülmüşlerdir. Sulh içinde (sosyal, ekonomik, siyasi) demokrasiye ulaşmaları imkânı, aynı ülkelerin faşist rejimlerince, ortadan kaldırılmıştır.

6) Güney Afrika bölgesi halklarının gerilla savaşları yüzünden kaybedebilecekleri hiç bir şey yoktur. Çünkü, şimdiden bu halklar, mutlak yokluk içindedirler. Zaten, Faşist rejim terörü karşısında, isyan etmeseler bile hayatları her gün tehlikededir.

7) Güney Afrika bölgesi idârelerinin yabancı menfaatler veya çok ufak mutlu azınlık hesâbına iş gördükleri, en cahil insanın anlayacağı dereceye varmıştır. Bu sebeple, «Vietnamlaşma», bir «istiklâl harbi» anlamı ve heyecanı kazanmıştır.

8) Güney Afrika bölgesi halkları, «Vietnamlaşma»ya uygun diğer bölgelere oranla, çok daha ağır baskı altındadır. Bu ülkelerde «ırkçılık» kol gezmektedir. Bir avuç beyaz idareci, milyonlarca zenci insana, düpedüz ve alenen köpek muamelesi etmektedir. Halk kütlelerinin çok büyük ekseriyeti olan zencilere, Güney Afrika bölgesi «beyaz» idarecilerince reva görülen işkenceler, akıl almaz derecelere varır. Hattâ, resmi kanunlarla desteklenir.

9) Güney Afrika bölgesinde hüküm süren «ırkçılık», bir zenci meselesi olduğundan, Birleşik Amerika iç meselelerine bağlanır. Başka deyimle, aynı dâva, dolayısiyle değil de doğrudan doğruya, Birleşik Amerika'yı yıpratıcı vasıflar kazanır.

10) Güney Afrika ülkelerinde yaşayan halklar, pek çok alanlarda, birbirlerine benzerler. Aralarında anlaşma kurulabilmesi, nisbeten kolaydır. Kabilecilik egilimleri giderildiğinde, bölge çapı bir gerilla hareketine girişmek (tıpkı Güney Amerika bölgesinde olduğu gibi) mümkündür. Yâni, ayaklanmaların, az çok «tek el» den idaresi kabildir.

Görülüyor ki, en basit özeti yapıldığında bile, Güney Afrika bölgesi ülkelerinin «Vietnamlaşma» ihtimâlleri pratikleşir.

Nitekim, «S.W.A.P.O.» (Güney Batı Afrika Teşkilâtı) sözcüsü Andreas Shipanga, Cenevre Irkçılık Aleyhtarı Kampanya toplantısında, aynı ihtimali şöyle belirtmiştir:

«Güney Afrika bölgesinin hiç bir ülkesinde, özellikle benim vatanım Güney Batı Afrika'da, Birleşmiş Milletler Anayasası dikkate alınmıyor.. Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ırkçı ve müstemlekeci Pretoria rejimi, dünya kamuoyu ile alay ediyor.

Adetleri 75 bine varmayan beyazlar, yalnız Güney Doğu Afrika'da 1 milyon zenciyi köle gibi kullanıyorlar. Zenciler, kamplarda tutuluyor; açlıktan ölüme terkediliyor. Kamptan kurtulmak için, bir zencinin «ekmek parası»na hem de tam 1 yıllık mukavele imzalayıp, beyazlar hesabına kölelik etmesi lazım... Ne siyasî hakkımız var, ne sendika kurma imkânımız mevcut, ne çocuklarımızı okutabilecek okullar kurabiliriz.

Bir milyondan fazla zenciye 4 doktor düşüyor. Öbür taraftan, 75 bin beyaz'a 500 doktor veriliyor. Beyazların Güney Afrika Cumhuriyeti hastanelerinden faydalanma imkânları caba...

Dolayısıyle, biz zenciler için, gerilla savaşından gayrı çıkar yol yok. Zaten biz de, bu sebepten silâhlanıyoruz. Önümüzdeki aylar, gerilla savaşımız şiddetlenecektir.»

Güney Batı Afrika'daki durum, ikiz kardeş benzerliğine yakın eşitlikle Rodezya'da da, Mozambik'te de, Lesotho'da da, Swaziland'de de, Botswana'da, hattâ bizzat Güney Afrika Cumhuriyeti'nde de mevcut.

Bu bakımdan, «Che Guevara'nın dünya halklarına mesajını (bak: ANT, 9 Mayıs 1967, sayfa 8) Güney Afrika bölgesi açısından kıymetlendirirken, yukardaki unsurları dikkate almak gerekir.

ABİDİN DİNO Cannes'dan yazıyor

FESTİVALDEN KIRINTILAR...

Blow Up'ta Vanessa Redgrove

Dağıtımcıların filimleri gelişigüzel kesmelerine karşı tek çare, senaristlerin, rejisörlerin, aktörlerin, milletlerarası bir filim yasası için her memlekette birden harekete geçmeleridir...

20 nci Cannes Festivali'nde her şeyi görecek güçte ve istekte değilim. Ant okuyucularına, belki gündelik gazetelerde bulamayacakları ufak tefek ilginç şeylerden söz açmak istiyorum.

● *Cannes Filim Festivali, bugün ister siyaset, ister spor, ister sanat konusunda olsun, bütün büyük toplantı - gösteriler gibi, bir canavar. Baş döndürücü teknikle kurulmuş, dünya çapında ilişkiler makinası. Foto teleks, televizyon, basın konferansları, çalışma yerleri, dinlenme yerleri karşılama, uğurlama, toplanma, tartışma, bir kaç dilde çeviri, basılmış bilgi, bildiri. v.s... Uzmanlaşmış bir iş...*

● Festivalde ilk günleri pek önemli bir şey olmaz. Filimlerin değeri üstüne peşin yargılar yayılır. Görünüşe göre, Antonioni ağır basacak .

● *Koyu sinema bilginleri, mayolu olarak, saat 12.30 ile 20.00 arası, Carlton'un karşısında* "Yelkenli" *küçücük plâjda, birikirler. Burası bir halkoyu fabrikasıdır. Daha görülmemiş filimler batırılır ya da göklere çıkarılır. Yargı kuralları, kılı kırk yarma çeşidinden...*

● Sabah saat 10'da, James Joyce'un *"Ulysses"* romanından bir film yapmaya kalkışan Mister Strick'in basın konferansı. Adam festivalzede, ama belâsını aramış. Joyce'u çevirebilecek kimse yok sanıyorum. Olabilir günün birinde, bugün yok, diyorum. Joyce'u ezbere bilen Eisenstein bile, belki veremezdi Ulysses'in kuruluş çapraşıklığını.

Konu başka, Mister Strick'in tasası haklı; filmi, festivalin baş sorumlusu M. Le Bret tarafından seçilmiş. Değişiklik istenmemiş. Derken ilk gösteride bir de bakmış ki rejisör, Fransızca resimaltları, yer yer, kaba siyah kalemle çizilmiş. Strick filmi durdurmak için projeksiyon odasına fırlamış, fakat tepkisi önceden hesaplanmış olmalı ki, iri yarı görevliler tarafından projeksiyon odasından, ta alt kata kadar *"püskürtülmüş"*...

Diyor ki Strick, bir filmi beğenmeyen, şu ya da bu yönünü tutmayan kişiler, filmi almazlar, göstermezler, kendi bilecekleri iş; fakat idareciler, filim tüccarları, sinemacılar, şunu iyice kafalarına kosunlar ki, filme ilişme hakkı yalnız rejisöre aittir.

● *Başıma geldi biliyorum,* "Columbia" *Şirketi* "Gol" *filminin 20 dakikasını kesmek istedi. Tartışmalardan sonra, üç dakikalık kesintiye razı oldum. Fransa için, Columbia'dan önce*

İsveç Filmi Elvira Madigan'da Thommy Berggren ve Pia Değermark.

filmimi satın alan Camasico Şirketi ise, 15 dakikalık kesinti yapmak istedi, üstelik fena seslendirdi. Filmi durduttum, Noel'de sinemalarda geçecekken, hâlâ (benimle aynı düşüncede olan) prodüktörle dağıtıcı şirket arasında kavga sürüp gidiyor. Aynı şirket, İşikava'nın Tokyo Olimpiyadları filmini kesip biçmişti. Bizde de âdettir sanıyorum, filmi satın alan şirket, filmi kendi "malı" *sanır. Bir kitabı satın alan kitapçı, dilediği sayfaları nasıl koparıp yırtamazsa, dağıtıcı şirket de, filme ilişemez. Sansürcülerin karışması,* "kesintiler" *istemeleri ayrı bir kavga. burada konuştuğum şey, dağıtımcıların* "kendi seyircilerinin zevkini bilme" *iddialarıdır. Filminde seyirci tarafından en çok beğenilen yerler, o kesilmek istenen* "seyirciyi sıkacak" *yerler, hem de her memlekette tepki aynı.*

● Tek çare: Senaristlerin, rejisörlerin, aktörlerin, milletlerarası bir filim yasası için her memlekette birden harekete geçmeleri.

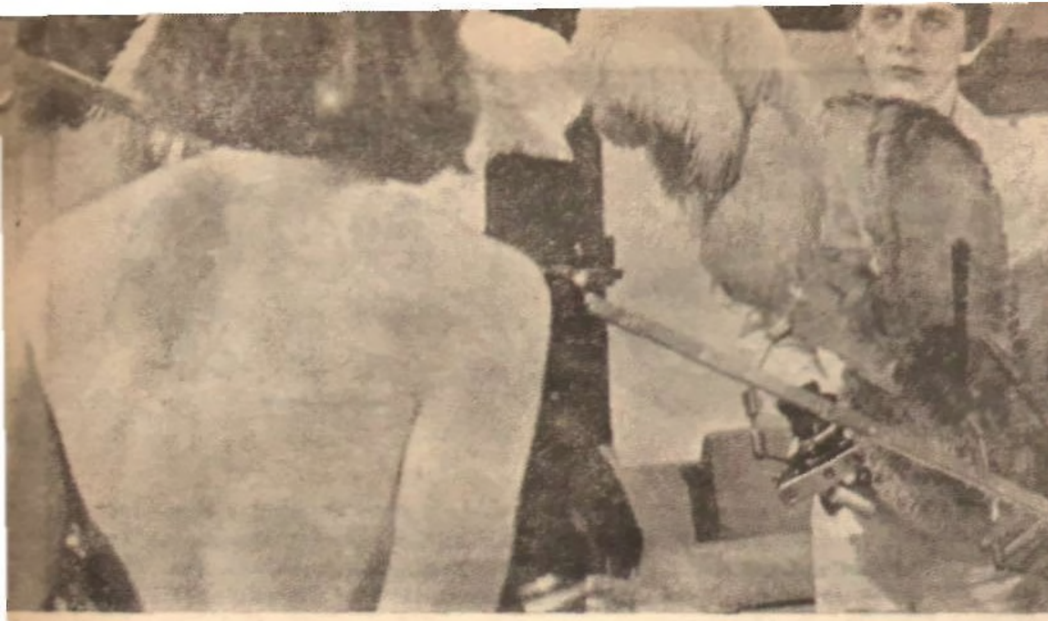
Antonioni'nin Blow Up Filminde Alman Modeli Veruşka

● *Yabancılar Oteli'ni seyrettim. Çek filmi. Rejisör, besbelli ki, Kafka ile Fellini'ye vurgun. Altından kalkamamış böylesine iki sevginin.*

● *"Mutlu Çingenelere Bile Rasladım",* Yugoslav filmi, beğenildi, çok iyi *"iş"* yapacağı. Blue Bar'daki sert suratlı, kara gözlüklü kalantorlar tarafından bile kesin olarak kabul edildi.

● "On Bin Güneş" *Macar filmi, bir kaç kuşak süresince devrimin filmi, kaçırdım, övülüyor.* "Temiz", "Namuslu", "Cesur" *filim deniyor, fakat övgüler sâkin, heyecansız. Sanırım filmi görmeğe çalışmalı, tüccarlarla züppelere güvenmemeli.*

● *"Pazartesi Çocuğu"* Arjantin filmi, Çeviren Torre Nilsson. Aktörler pişkin Amerikalı aktörler, filim tekniği olarak, geleneksel Amerikan tekniği, yenilik yok. Fakat yeni olan şey, konu ve Amerika'ya saldırıdaki cesaret.

Fotoğrafçı rolündeki David Hemmings Blow Up filminde

Konuyu özetlemek lâzımsa, yaşlıca zengin Amerikalı karı koca ile 11 yaşlarındaki şımarık kızları, Porto Riko'da bir doğa âfetine tutulmuş yerlilerin seli ortasında, koskoca otomobilleri ile dolaşıp dururlar. Bu turistlerin üçü de sinir hastası. Baba yanlışlıkla, küçük kızın bir kuklasını Porto Riko'lu *"felâketzedelere"* hediye etmiştir, Oysa o kukla bulunmadıkça, isterik küçük kız nefes aldırmayacaktır kimseye. Amerikalı aile ile Porto Riko'lu halkın apayrı dünyaları, bir etnoloji bilgini dürüstlüğü ile verilmiş .

● "Largetto", *Polonya filmi, üç kişi arasında ilişkiler, satranç partisi etrafında dönen bir filim. bir kadın iki erkek, oyun üstüne oyun,* "klasik üçken"... *Fakat siyah beyazın kalitesine, rejisörlük ustalığına, aktörlerin doğal oyununa diyecek yok.*

● *"Elvira Madigan"*, İsveç filmi. Asker kaçağı bir genç *"asilzade"* subayı ile ip cambazı bir kızın aşk serüveni. Karısını ve çocuklarını bırakan subayla, sirk arkadaşlarını bırakan kız, desteksiz ve parasız gizlenirler, açlıktan kırlarda ot yiyecek hale gelinceye kadar dayanırlar, sonunda intihar ederler. Bu filmin operatörüne selâm olsun! Soluk, hafif renklerle, öylesine bir doğa duygusu veriyor ki, pek önemli olmayan filim,sırf bu yüzden görülmeğe değer.

● "Privilege" *festival dışı ilk önemli filim. Bu yaz Londra'da genç rejisör Peter Watkins'in atom bombası üstüne filmini seyretmiştim. Bütün seyirciler gibi, benim de başıma dünyayı yıktı. Öylesine* "şiddetli" *bir doğruluk ki, yer yüzünde bütün hükümetler filmi halka göstermeli. Daha doğrusu tersine: Bütün halklar, hükümet adamlarına bu filmi göstermeli...*

ANTONİONİ

Watkins'in ikinci filmine umut ve biraz korku ile gittim, etrafımda sinema meraklıları da aynı durmda, ya aynı güçte değilse yeni filim, üzücü olacak... Hemen haber vereyim, 2 nci Watkins kusur dolu, çok önemli ve başarılı bir filim. Watkins'in elinde sinema kafanıza vuran bir çekiç, "beğenme" ölçüleri dışında, hırçın bir saldırı.

Konuyu özetlemek zor; yakın bir gelecekte İngiltere'de iki geleneksel parti birbiri ile birleşmiş bulunacak, halkoyu büyük işadamlarının elinde büsbütün oyuncaklaşacak. Halkı sersemletme makinasının en önemlisi, ünlü bir delikanlı türkücü etrafında yaratılan tapma salgınıdır. Radyo, televizyon ve plâklarla deliye dönmüş, sevgi nöbetleri geçiren İngiliz milleti, genç caz türkücüsünün her dediğini yerine getirecek, ona tapacak hâle gelmiştir. İş çevreleri, kişiliğini kaybetmiş büyük kalabalıkları büsbütün ele geçirmek için, papazlarla birlikte türkücüye dindarlık kampanyası açtıracaklar, artık eskiden olduğu gibi hapislere düşmüş kötü genç olarak değil, İsâ'ya gönül vermiş bir "tövbekâr" *olarak türkü söyleyecek. Moda, müzik, bütün yaşantı, yeni baştan düzenleniyor. Bu* "inkılâbı" *hazırlayanlar sonuçtan emin, ne var ki genç türkücü, oynadığı oyun altında ezilmektedir özel hayatı kalmamıştır, çıkarlar örgüsü, onu suyu sıkışmış bir limon haline getirmiştir, âdeta zorla, kocaman bir stadyumda İsâ etrafında toplanmağa çağıran caz türküsünü söyler, İngiltere halkı akın akın tekrar kiliselere dönecektir. Genç türkücü, onu kutlamak için toplanan yardakçılarına, televizyon makinelerinin önünde şunları söyler:* "Sahtekârım, sahtekârsınız ve beni sahtekâr yapan sizsiniz..."*Bir iki gün içinde, genç* "mesih"*in efsânesi yıkılıverir, başka bir tapılacak kişi aranacaktır. Acı filim; doğru filim. Ne yazık ki, başaktörü bence zayıf, türküleri de pek sarmadı.*

Watkins'in isterik kalabalık sahneleri, stadyumda nazi toplantılarını andıran cazlı İsâ gecesi, hırslı kamera hareketleri, renk arayışları sıralamayı bile gereksiz bulduğum birçok yetersizliklerini unutturuyor. Filim etkili, sarsıcı, kavgacı.

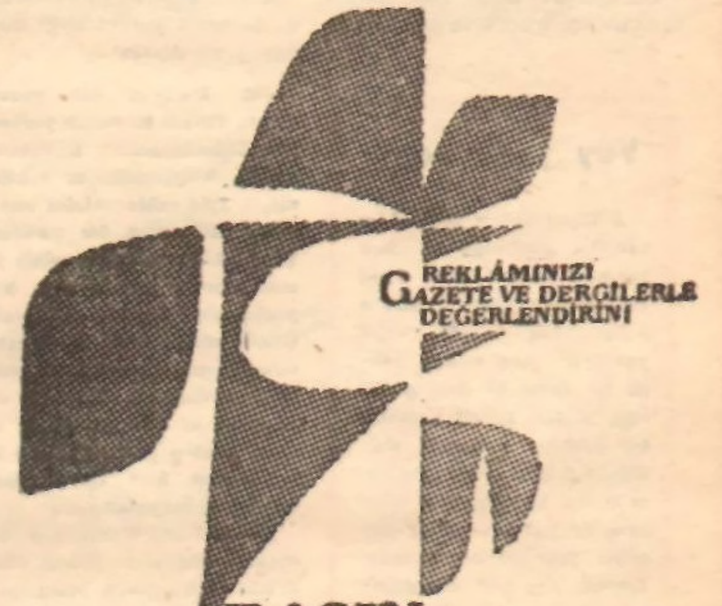
● Festival sarayından çıkınca, masmavi denizle karşılaşılıyor, bir de direklere asılı bayraklarla. Her milletin bayrağı rüzgârda dalgalanıyor. Işte sosyalist Cezayir'in bayrağı, bu yıl ilk filmini gösterecek. Daha dün istiklâl savaşını veren Cezayir, bugün Cannes Festivali'nde. Ya Türkiye, ya Türk bayrağı? Yok...

"Teşebbüs", "özel" olunca...

Kültür Emperyalizmi

Cannes Filim Festivali üzerine Sayın Abidin Dino'nun yazısını, aktüel olması dolayısıyla bu sayıda yayınladığımız için, Kültür Emperyalizmi Üzerine Konuşmalar'ın yayınına gelecek sayıdan itibaren devam edilecektir.

haftanın karikatürü

İsveç basını Stockholm'de yapılan "Russell Mahkemesi" çalışmalarına geniş yer vermiş, bu arada Dagens Nyheter Gazetesi 3 Mayıs 1967 tarihli nüshasında mahkeme üyelerinin toplu halde karikatürünü yayınlamıştır. Soldan sağa: Günther Anders (Alman), Mehmet Ali Aybar (Türk), Lelio Basso (İtalyan), Simone de Beauvoir (Fransız), Courtland Cox (Amerikan), Dave Dellinger (Amerikan), Jean Paul Sartre (Fransız), Viladimir Dedijer (Yugoslav), Laurent Schwartz (Fransız), Melba Hernandez (Küba), Amado Hernandes (Filipin), Mahmut Ali Kasuri (Pakistan), Kinju Morikawa (Japon), Carl Oglesby (Amerikan).

SAĞ CEPHEDE KAVGA VAR!..

Ecevit - Feyzioğlu mücadelesi sürüp giderken, sağ cephede ırkçılar ile ümmetçiler arasında patlak veren çekişmenin gün geçtikçe şiddetlendiği ve birbirlerine karşı kaba kuvvet kullanmaya kadar vardırıldığı pek çok kimsenin gözündne kaçtı.

Oysa, Komünizmle Mücadele Derneği'nin son kongresinde ümmetçilerin ırkçıları bertaraf ederek yönetimi ele alması üzerine sağcı gazeteler iki kampa ayrılmış ve şiddetli bir polemiğe girişmiş bulunuyordu. Bâbıâlide Sabah ve Bugün gazeteleri bu polemikte ümmetçiler cephesini savunuyor ve ırkçıların sözcüsü olarak da Yeni İstanbul Gazetesi görünüyordu. Bu polemikte ümmetçilerin daha çok AP'ye oynadıkları, ırkçıların ise CKMP'den yana çıktıkları göze çarpıyordu.

İki taraf arasındaki polemiğin şiddetlendiği bir sırada Bâbıâlide Sabah Gazetesi'nin fıkracısı N. Mustafa Polat'ın bir gece yarısı dövülmesi bardağı taşıran son damla oldu.

Bâbıâlide Sabah Gazetesi olayı şöyle yansıttı:

«Gazetemiz yazarlarından N. Mustafa Polat, geçen akşam saat 19'da idarehanemizden evine giderken tecavüze uğramış ve (Allah müslümanları korusun dersin ha...) diyen mütecavizler tarafından muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.»

Polat'ın dövülme sebebi de ertesi gün yine Bugün Gazetesi'nde Mehmet Şevket Eygi tarafından şöyle açıklandı:

«M. Polat'ın bir yazısında Tanrı Türkü Korusun yerine Allah Müslümanları Korusun sözünün kullanılmasını teklif etmişti. İşte mütecavizler ona darbeler indirirken bir yandan da (Sen, Allah müslümanları korusun, dersin ha!...) diye bağırıyorlarmış. Yazık, çok yazık!... Gönül arzu ederdi ki, Polat, komünistlerin, siyonistlerin, masonların suikastına uğramış olsun! Heyhat ki gerçek böyle değil. Onu, bizden görünüp, bizi kendi emellerine âlet etmek isteyen kimseler hırpaladılar.»

Necip Fazıl Kısakürek, dayak olayını Bâbıâlide Sabah Gazetesi'nde Adıdeğmez imzasıyla şu şekilde yorumluyordu:

«*Gazetemizden Mustafa Polat'ı* sokakta, kancıkça arkasından abanarak dövenler, ne komünist, ne solcu, ne devrimbaz, ne şu, ne bu!.. Türkçülük taslayan ve Türk olduklarını vehmeden birtakım tarih öncesi yaratıklar!..

Böylelerine din teklif ediyor ve diyoruz ki:

— Gerçek Türk'ü bulmak istiyorsanız İslâma geliniz, bizden, yani gerçek Türk olunuz; ve eğer olmazsanız, kançıkça, arkadan değil, önden ve bütün mevcudunuzla meydan dayağına hazırlanınız!»

Dayağı yiyen N. Mustafa Polat ise doğrudan doğruya CKMP'lileri kendisine hedef alıyordu:

«... Diğer birisi İzmir'den çıkıp CKMP İkinci Başkanlığı forsuyla basına verdiği bir beyanatta, Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği'nin yeni idarecileri hakkında fikrini söylüyor ve onların Türkçülüğü reddedip Müslümanlığı benimsediğini -hassaten- belirterek (Bunlar memlekete ihanet ediyorlar) diyor. Memlekete ihaneti; Türklüğü bir tarafa bırakıp Müslümanlığı benimsemekte bulan bu *adamlar, acaba nerede yaşadıklarını* zannediyorlar. Moskova'da mı?»

Ümmetçi gazetelerin ırkçılara saldırısı devam ederken Komünizmle Mücadele Derneklerini ele geçiren ümmetçiler de Polat'a gönderdikleri telgraflarda CKMP taraftarı ırkçılara karşı düşmanlıklarını şöyle açıklıyorlardı:

«Menfur hadesiyesi teessürle öğrendik. Tarih öncesi bir zihniyetin sahibi kurt kafalı acaip yaratıklardan başka bir şey beklenemezdi. Siz orada köpeklerin saldırısına uğrayan asil insan tavrıyla İslâmın garip kaderini yaşadınız...»

İbrahim Elmalı Hazretleri'nin Özel Kalem Şefi Kemal Düzkale imzasıyla gönderilen telgrafta da **«Muhterem şahsınıza yöneltilen tecavüzü nefretle protesto eder, allah müslümanları koruması dileğine katılmayan kavmiyetçileri tel'in ederiz.»** denilliyordu.

Ümmetçi basında bu yaygaralar sürüp giderken ırkçı CKMP'lilerin sözcüsü durumundaki Yeni İstanbul **«1944 Turancılık Dâvası - İşkenceler ve sahte ifadeler - *Ad değiştirme hikâyesi* - Sarı zarf iftiraları»** gibi spotlarla ırkçıların tabii lideri olan CKMP Başkanı Alpaslan Türkeş'in hatıralarını yayınlayacağını ilân etmekle yetiniyor, ırkçılara yapılan saldırılar karşısında şimdilik susuyordu...

Vay şerir vay!

Milliyetçilik - mukaddesatçılık gösterilerine ara vermeye niyetlenen Yeni İstanbul'un sahibi, "Son"a karşı "Gün" isimli "seks gazetesi" çıkardıktan sonra işi daha da ileri götürüp "ABC" isimli haftalık bir gazeteyi de satın aldı. Bilindiği gibi bu gazete bazı sicilli komünistleri bünyesinde barındırmakla beraber, tam mânasıyla müstehcen neşriyat da yapıyor

. . . . . .

Gömlek değiştirir gibi renk değiştirenlerin şerrinden Allah'a sığınınız...

N. MUSTAFA POLAT
-(Bâbıâlide Sabah 9.5.1967)

Komünist hangisi?

Bir insan servet, aile, hürriyet düşmanı olmasa da din düşmanı olsa, buna komünist diyebilecek miyiz? Böyle bir insana komünist diyemesek bile, başka bir isim de takamıyacağız. Zira komünizm, kendisine en büyük düşman olarak dini tanımakta ve her türlü dini duygu ve müesseseye kudurmuşçasına saldırmaktadır. "Düşmanın dostu düşmandır" kaziyesine göre de, dine olan düşmanlığı ile bir insan, komünistlerin safında yer almıştır. Binaenaleyh onu da onlardan saymakta hiçbir beis yoktur.

M. NEZİHİ
(Bâbıâlide Sabah - 11.5.1967)

★

Kızıl sancağın amacı hak bildiği Marks dinini yaymak ve karşısındaki "küffar"ı doğru yola getirmek! Bir sağ ideoloji de vardır. O da yirminci asırda, hâlâ eski din ve mezhep kavgacılığını hortlatmak ister. Bu akım da, kurnazca, sol akımın ya emri altına alınmıştır, ya onun zafer yolunu hazırlamaktadır.

FALİH RIFKI ATAY
(Dünya - 11.5.1967)

Ve minel garaib...

AKİS'İN 7. sayfasında İlhami Soysal'ın AKŞAM'daki yazısına cevap:

"Eee, senin kafandaki Ortanın Solu CHP'nin benimsediği Ortanın Solu olmadığına, hiçbir zaman da olamayacağına göre CHP'den İsmet İnönü'nün de tasfiyesini istemen senin en tabii hakkın!

Ama, avucunu yala, hiddetli Kripto!"

★

Aynı derginin 3. sayfasındaki YAZI KURULU sütunundan:

KİTAP YAZARI: *İlhami Soysal...*

★

Aynı derginin 24. sayfasında *"KİTAPLAR"* sütununda bir yazı: *Öğretmen Kıyımı;* Imza: *İlhami Soysal...*

ANT ● Haftalık Siyasî Dergi ● Kurucuları: YAŞAR KEMAL, FETHİ NACİ, DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN ● Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN ● İdare yeri: EBUSSUUD CADDESİ, TAN HANI, 302, SİRKECİ - İSTANBUL ● Tel: 27 81 09 ● Posta Kutusu: 934 - SİRKECİ - İSTANBUL

Dizildiği ve basıldığı yer: TAN MATBAASI ● Abone şartları: Yıllık 60 Lira, Altı aylık 30 Lira, Üç aylık 15 Lira ● Yurt dışı abonelere posta ücreti ilâve edilir ● İlân: Santimi 25 Lira, yayın ilânları %20 indirimlidir ● 5 santimlik kutu yayın ilânları en az dört sayı yayınlanmak şartıyla 50 Lira'dır.